

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

*Πρόγραμμα
Μεταπτυχιακών Σπουδών*

ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
2024–2025

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

*Πρόγραμμα
Μεταπτυχιακών Σπουδών*

**ΡΕΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΗ ΥΓΕΙΑ**

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΘΗΝΑ 2024

Επικοινωνία

Ιστοσελίδα: <https://rheum-msk-health.med.uoa.gr/>

E-mail: rheum.msk@gmail.com

Τηλ. επικοινωνίας: 213-2088516

»»» Περιεχόμενα

Πρόλογος	6
Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών: Γενικές Πληροφορίες	9
Γνωστικό Αντικείμενο - Σκοπός	10
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	11
Διάρκεια Φοίτησης	12
Εισακτέοι	12
Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων- Δικαιολογητικά	13
Οργάνωση	19
Δομή και Όργανα	16
Διευθυντής - Συντονιστική Επιτροπή	17
Γραμματεία	17
Φοίτηση στο ΠΜΣ: Χρήσιμες Πληροφορίες	19
Πρόγραμμα Σπουδών	20
Αίθουσες Διδασκαλίας, Ωράριο, Διδακτικό Υλικό	22
Ιδρυματικοί Λογαριασμοί Φοιτητών	22
Εξετάσεις - Αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών	23
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	23
Δεοντολογία της Έρευνας	24
Υποχρεώσεις και Δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών	25
Τέλη Φοίτησης	25
Απαλλαγή από Τέλη Φοίτησης	26
Αξιολόγηση Μαθημάτων	27
Διαχείριση Παραπόνων και Ενστάσεων Φοιτητών	27
Θεσμός Ακαδημαϊκού Συμβούλου	28
Δίπλωμα - Καθομολόγηση	29
Υποδομή - Πόροι ΠΜΣ	29
Πρόγραμμα Μαθημάτων	31
Περιεχόμενο - Περιγραφή Μαθημάτων	32
Ωρολόγιο Πρόγραμμα Μαθημάτων	38
Διδάσκοντες	47
Διδάσκοντες στο ΠΜΣ	48
Ονομαστικός Κατάλογος Διδασκόντων	49
Σύντομο Βιογραφικό Διδασκόντων	50

»»» Πρόλογος

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «**Ρευματολογία - Μυοσκελετική Υγεία (MSc Rheumatology – Musculoskeletal Health)**» της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ ιδρύθηκε το 2016 (ΦΕΚ Β' 3629/09-11-2016) και επανιδρύθηκε τον Αύγουστο του 2018 (ΦΕΚ Β' 3347/10-8-2018).

Το ΠΜΣ αυτό σκοπό έχει την κάλυψη σημαντικών ανεκπλήρωτων επιστημονικών, διδακτικών και κοινωνικών αναγκών. Οι ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις αποτελούν μια από τις συχνότερες ομάδες παθήσεων στο γενικό πληθυσμό προσβάλλοντας περίπου 1 στους 4 ενήλικες. Η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης του γενικού πληθυσμού σε συνδυασμό με άλλους επιβαρυντικούς παράγοντες (αύξηση ποσοστού παχυσαρκίας, κάπνισμα, καθιστική ζωή κ.λπ.) αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω αύξηση του αριθμού των ασθενών που θα προσβληθούν από αυτές τις παθήσεις τα επόμενα χρόνια. Οι παθήσεις αυτές αποτελούν πλέον μια από τις συχνότερες αιτίες αναπηρίας και απώλειας ωρών εργασίας στο γενικό πληθυσμό ενώ συνοδεύονται από σημαντική επίδραση στη ποιότητα ζωής των ασθενών. Το άμεσο και έμμεσο οικονομικό κόστος των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων στην Ελληνική κοινωνία είναι ήδη σημαντικό και αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω τις επόμενες δεκαετίες.

Η έγκαιρη πρόληψη, διάγνωση και αντιμετώπιση των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων απαιτεί την συντονισμένη προσπάθεια ομάδας καλά εκπαιδευμένων λειτουργών υγείας που περιλαμβάνει ιατρούς, νοσηλευτές, φυσικοθεραπευτές, εργοθεραπευτές κ.λπ.

Σκοπός του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία (Rheumatology – Musculoskeletal Health)» είναι:

- Να προσφέρει υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακή εκπαίδευση στην Ρευματολογία και Μυοσκελετική Υγεία
- Να προάγει την έρευνα στις ρευματικές/μυοσκελετικές παθήσεις
- Να καλλιεργήσει την συντονισμένη διαγνωστική προσέγγιση και θεραπευτική διαχείριση ασθενών με ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις από καλά εκπαιδευμένη ομάδα επαγγελματιών υγείας (ιατρούς, νοσηλευτές, φυσικοθεραπευτές, εργοθεραπευτές κ.λπ.) και

- Να εκπαιδεύσει τους λειτουργούς υγείας στη διαμόρφωση πολιτικών πρόληψης των συχνότερων ρευματολογικών και μυοσκελετικών παθήσεων στο γενικό πληθυσμό.

Μέχρι σήμερα το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο (Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία) καλύπτεται αποσπασματικά από τα Προγράμματα του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων Ιατρικής και άλλων τμημάτων συναφούς γνωστικού αντικειμένου (Επιστημών Υγείας, Νοσηλευτικής κ.λπ.). Στον Ελληνικό χώρο δεν υπάρχει κανένα ΠΜΣ στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο ενώ ακόμη και στο διεθνή χώρο, τα διαθέσιμα ΠΜΣ είναι ελάχιστα.

Η διδασκαλία των μαθημάτων του ΠΜΣ γίνεται από προσωπικό ΔΕΠ του Τμήματος Ιατρικής και άλλων Σχολών Συναφούς Αντικειμένου του ΕΚΠΑ ή ΤΕΙ ή άλλων διδασκόντων με σημαντική κλινική, διδακτική και ερευνητική εμπειρία στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο.

Το ΠΜΣ περιλαμβάνει σειρά διαλέξεων, Φροντιστηρίων Κλινικής Εξάσκησης και Διπλωματική Μεταπτυχιακή Εργασία στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο. Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ., MSc in Rheumatology - Musculoskeletal Health) ορίζεται σε τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής μεταπτυχιακής εργασίας.

Εκ μέρους της Συντονιστικής Επιτροπής, σας καλωσορίζουμε στη νέα σειρά Μαθημάτων του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» και αναμένουμε την ανάδειξη μιας νέας γενιάς καλά εκπαιδευμένων λειτουργών υγείας που θα προσφέρουν στην καλύτερη παροχή υγείας στους Έλληνες ασθενείς με ρευματικά-μυοσκελετικά νοσήματα.

Ο Διευθυντής Σπουδών

Δημήτριος Βασιλόπουλος

Καθηγητής Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Δ/ντής, Β' Πανεπιστημιακής Παθολογικής Κλινικής Ε.Κ.Π.Α.,

Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2024

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Γενικές Πληροφορίες

Γνωστικό Αντικείμενο - Σκοπός

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» (*MSc Rheumatology – Musculoskeletal Health*) της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) ιδρύθηκε αρχικά το 2016 (ΦΕΚ Β' 3629/09-11-2016), επανιδρύθηκε το 2018 (ΦΕΚ Β' 3347/10-8-2018) και ο Κανονισμός Λειτουργίας του εγκρίθηκε το 2020 (ΦΕΚ Β 3107/27-7-2020).

Το ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» δημιουργήθηκε για την κάλυψη σημαντικών ανεκπλήρωτων επιστημονικών, διδακτικών και κοινωνικών αναγκών. Οι ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις αποτελούν μια από τις συχνότερες ομάδες παθήσεων στο γενικό πληθυσμό προσβάλλοντας περίπου 1 στους 4 ενήλικες. Η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης του γενικού πληθυσμού σε συνδυασμό με άλλους επιβαρυντικούς παράγοντες (αύξηση ποσοστού παχυσαρκίας, κάπνισμα, καθιστική ζωή κ.λπ.) αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω αύξηση του αριθμού των ασθενών που θα προσβληθούν από αυτές τις παθήσεις τα επόμενα χρόνια. Τα νοσήματα αυτά αποτελούν μια από τις συχνότερες αιτίες αναπηρίας και απώλειας ωρών εργασίας στο γενικό πληθυσμό ενώ συνοδεύονται από σημαντική επίδραση στην ποιότητα ζωής των ασθενών. Το άμεσο και έμμεσο οικονομικό κόστος των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων στην Ελληνική κοινωνία είναι ήδη σημαντικό και αναμένεται να αυξηθεί περαιτέρω τις επόμενες δεκαετίες.

Για την έγκαιρη πρόληψη, διάγνωση και αντιμετώπιση των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων απαιτείται η συντονισμένη διεπιστημονική προσπάθεια ομάδας καλά εκπαιδευμένων λειτουργών υγείας που περιλαμβάνει ιατρούς, νοσηλευτές, φυσικοθεραπευτές, εργοθεραπευτές κ.λπ.

Μέχρι σήμερα το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο (Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία) καλυπτόταν αποσπασματικά από τα Προγράμματα του Α' κύκλου σπουδών των Τμημάτων Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας. Στον Ελληνικό χώρο δεν υπήρχε μέχρι σήμερα κανένα ΠΜΣ στο γνωστικό αντικείμενο της Ρευματολογίας-Μυοσκελετικής Υγείας ενώ ακόμη και στο διεθνή χώρο, τα διαθέσιμα ΠΜΣ με αντίστοιχο γνωστικό αντικείμενο είναι ελάχιστα.

Σκοπός του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» είναι να:

- Να προσφέρει υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακή εκπαίδευση στη Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία.
- Να προάγει την έρευνα στις ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις.
- Να καλλιεργήσει τη συντονισμένη διαγνωστική προσέγγιση και θεραπευτική διαχείριση ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις από καλά εκπαιδευμένη ομάδα επαγγελματιών υγείας (ιατρούς, νοσηλευτές, φυσικοθεραπευτές, εργοθεραπευτές κ.λπ.) και

- Να εκπαιδεύσει τους λειτουργούς υγείας στη διαμόρφωση πολιτικών πρόληψης των συχνότερων ρευματολογικών - μυοσκελετικών παθήσεων στο γενικό πληθυσμό.

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή «Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών» στη «Ρευματολογία - Μυοσκελετική Υγεία» (*MSc Rheumatology – Musculoskeletal Health*) μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωσή του με βάση το πρόγραμμα σπουδών. Ο τίτλος απονέμεται από το Τμήμα Ιατρικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Προσδοκώμενα Αποτελέσματα

Μετά την αποφοίτηση τους από το ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» οι απόφοιτοι θα πρέπει να:

- Κατανοούν τις βασικές αρχές της μεθοδολογίας της έρευνας και την πρακτική εφαρμογή της στις ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις.
- Σχεδιάζουν την εκπόνηση (ανασκόπηση βιβλιογραφίας, ερευνητική κλινική ή εργαστηριακή εργασία), διενέργεια, συγγραφή και δημόσια παρουσίαση μιας ερευνητικής εργασίας.
- Γνωρίζουν την επιδημιολογία των ρευματικών - μυοσκελετικών παθήσεων.
- Γνωρίζουν τις βασικές αρχές της φυσιολογικής ανοσιακής απόκρισης και τους μηχανισμούς ιστικής βλάβης σε ασθενείς με αυτοάνοσα ή αυτοφλεγμονώδη νοσήματα.
- Γνωρίζουν τα συχνότερα κλινικά, εργαστηριακά και απεικονιστικά ευρήματα των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων.
- Κατέχουν τις δεξιότητες για την αδρή κλινική εξέταση των ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις.
- Αναγνωρίζουν και να κατανοούν τις αρχές πρόληψης των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων και των συννοσηροτήτων τους.
- Κατανοούν τον ρόλο της άσκησης και διατροφής στην πρόληψη και αντιμετώπιση των ρευματικών -μυοσκελετικών παθήσεων.
- Γνωρίζουν τις βασικές αρχές εκτίμησης και αντιμετώπισης με φυσικοθεραπευτικές και εργοθεραπευτικές τεχνικές των ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις.
- Σχεδιάζουν ένα πρακτικό πρόγραμμα φυσικοθεραπείας, εργοθεραπείας ή αποκατάστασης ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις.
- Γνωρίζουν τις βασικές αρχές χορήγησης, ενδείξεων και συχνότερων παρενεργειών των αντιρρευματικών φαρμάκων που χρησιμοποιούνται σε ασθενείς με ρευματικές παθήσεις.
- Γνωρίζουν τις βασικές αρχές πρόληψης, εκτίμησης και αντιμετώπισης ασθενών με μυοσκελετικές κακώσεις.

- Γνωρίζουν τις βασικές παθοφυσιολογικές αρχές εμφάνισης του χρόνιου πόνου καθώς του τρόπου αντιμετώπισης του σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις.
- Κατανοούν την οπτική των ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις.
- Να συμμετέχουν σε διεπιστημονικές ομάδες διάγνωσης και αντιμετώπισης των ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις.

Διάρκεια Φοίτησης

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΣ) ορίζεται σε **τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα**, στα οποία περιλαμβάνεται ένα (1) εξάμηνο εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών, ορίζεται στα τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα κατόπιν αιτιολογημένης αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών και έγκρισής τους από τη Συνέλευση της Σχολής.

Ο μεταπτυχιακός φοιτητής με αίτησή του μπορεί να ζητήσει αιτιολογημένα αναστολή φοίτησης αποδεδειγμένα για σοβαρούς λόγους, μόνο μία φορά και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερης διάρκειας των δύο ακαδημαϊκών εξαμήνων ούτε μικρότερης διάρκειας του ενός εξαμήνου. Άδεια αναστολής φοίτησης περισσότερο από δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα μπορεί να χορηγηθεί μόνο σε περιπτώσεις παρατεταμένης ασθένειας, που πιστοποιείται από δημόσιο φορέα.

Η άδεια χορηγείται μετά από πρόταση της ΣΕ και έγκριση της Συνέλευσης της Σχολής.

Εισακτέοι

Στο Π.Μ.Σ. γίνονται δεκτοί εφόσον πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις πτυχιούχοι Ιατρικών Σχολών και άλλων Σχολών/Τμημάτων Α.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου (Επιστημών Υγείας, Νοσηλευτικής, Φυσικοθεραπείας, Εργοθεραπείας κ.λπ.) της ημεδαπής ή Σχολών/Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι Τ.Ε.Ι. συναφούς γνωστικού αντικείμενου (Νοσηλευτικής, Φυσικοθεραπείας, Εργοθεραπείας κ.λπ.).

Ο ανώτατος αριθμός των εισακτέων φοιτητών/τριών στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών ορίζεται σε **σαράντα (40)** συνολικά ανά έτος.

Διαδικασία Επιλογής Εισακτέων - Δικαιολογητικά

Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τις προβλέψεις του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΠΜΣ (ΦΕΚ Β 3107/27-7-2020). Με απόφαση της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα της Ιατρικής Σχολής και του ΠΜΣ (<https://rheum-msk-health.med.uoa.gr/>) η προκήρυξη για την εισαγωγή των μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ.

Οι σχετικές αιτήσεις, μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά, κατατίθενται στη Γραμματεία του ΠΜΣ, σε προθεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της Σχολής.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

1. Αίτηση Συμμετοχής
2. Βιογραφικό σημείωμα
3. Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
4. Επικυρωμένο αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
5. Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
6. Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας αγγλικής γλώσσας (δίπλωμα επιπέδου B2 ή ανώτερου)
7. Δύο συστατικές επιστολές
8. Σύντομο σημείωμα στο οποίο θα αναφέρεται ο λόγος συμμετοχής του/της υποψηφίου στο ΠΜΣ «Ρευματολογία - Μυοσκελετική Υγεία»
9. Επιστημονικές δημοσιεύσεις (εάν υπάρχουν)
10. Αποδεικτικά επαγγελματικής εμπειρίας και επιστημονικής/ερευνητικής δραστηριότητας (εάν υπάρχουν)
11. Αντίγραφο σχετικού μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών (εάν υπάρχει)
12. Αντίγραφο διπλωματικής/πτυχιακής εργασίας (εάν υπάρχει)
13. Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψηφίους, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής Εισακτέων του Π.Μ.Σ.
14. Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής. Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να ξεκινήσουν τη διαδικασία αναγνώρισης του βασικού πτυχίου από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017 και την παρ. 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018.

Η επιλογή των εισακτέων πραγματοποιείται σε δύο στάδια.

Στο πρώτο στάδιο εξετάζονται οι φάκελοι των υποψηφίων και στη συνέχεια οι υποψήφιοι που πληρούν τις προϋποθέσεις καλούνται για προφορική συνέντευξη από την ειδική Επιτροπή Επιλογής Μεταπτυχιακών Φοιτητών (ΕΕΜΦ).

Η τελική επιλογή γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια (σε παρένθεση το αντίστοιχο ποσοστό):

- Γενικός βαθμός πτυχίου (ποσοστό 15%)
- Μεταπτυχιακός τίτλος και συνάφεια με το επιστημονικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. (ποσοστό 10%)
- Κλινικό ή αντίστοιχα κοινωνικό έργο (βεβαιωμένο, με σφραγίδα του ιδρύματος που τις χορηγεί) (ποσοστό 15%)
- Ερευνητική δραστηριότητα (βεβαιωμένη, με σφραγίδα του ιδρύματος που τις χορηγεί) (ποσοστό 15%)
- Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας (κατώτατο επίπεδο B2) (ποσοστό 15%)
- Προφορική συνέντευξη (ποσοστό 30%), όπου εκτιμώνται μεταξύ άλλων η δυνατότητα και το κίνητρο (motivation) του υποψηφίου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις του Π.Μ.Σ. (Κίνητρο – Προσωπικότητα – Σύντομο Σημείωμα).

Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) καταρτίζει τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών και τον καταθέτει προς έγκριση στη Γενική Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες εγγράφονται στη Γραμματεία του ΠΜΣ εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης. Σε περίπτωση ισοβαθμίας γίνονται δεκτοί οι ισοβαθμήσαντες ως υπεράριθμοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνουν το 10% του ανώτατου αριθμού εισακτέων. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσότερων φοιτητών, θα κληθούν αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο πρόγραμμα.

Οργάνωση

Δομή και Όργανα

Αρμόδια όργανα για την οργάνωση και λειτουργία του ΠΜΣ, σύμφωνα με τους ν. 4485/2017 και 4957/2022, είναι τα ακόλουθα:

1. Η **Σύγκλητος του ΕΚΠΑ**.
2. Η **Συνέλευση του Τμήματος Ιατρικής** που είναι αρμόδια για την οργάνωση, διοίκηση και διαχείριση του ΠΜΣ.
3. Η **Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΠΜΣ** που είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του ΠΜΣ. Η ΣΕ αποτελείται από τον Διευθυντή του ΠΜΣ και τέσσερα (4) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του Τμήματος, που έχουν συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ και αναλαμβάνουν διδακτικό έργο στο ΠΜΣ. Τα μέλη της ΣΕ καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος.
4. Ο **Διευθυντής του ΠΜΣ** που έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:
 - α) προεδρεύει της ΣΕ, συντάσσει την ημερήσια διάταξη και συγκαλεί τις συνεδριάσεις της,
 - β) εισηγείται τα θέματα που αφορούν στην οργάνωση και λειτουργία του Π.Μ.Σ. προς τη Συνέλευση του Τμήματος,
 - γ) εισηγείται προς τη ΣΕ και τα λοιπά όργανα του ΠΜΣ και του Α.Ε.Ι. θέματα σχετικά με την αποτελεσματική λειτουργία του ΠΜΣ,
 - δ) είναι Επιστημονικός Υπεύθυνος του προγράμματος και ασκεί τις αντίστοιχες αρμοδιότητες,
 - ε) παρακολουθεί την υλοποίηση των αποφάσεων των οργάνων του ΠΜΣ και του Εσωτερικού Κανονισμού μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών, καθώς και την παρακολούθηση εκτέλεσης του προϋπολογισμού του ΠΜΣ,
 - στ) ασκεί οποιαδήποτε άλλη αρμοδιότητα, η οποία ορίζεται στην απόφαση ίδρυσης του ΠΜΣ

Το **ΠΜΣ «Ρευματολογία - Μυοσκελετική Υγεία»** υποστηρίζεται από τη Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ (Β' Παθολογική Κλινική, Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο») και βρίσκεται υπό την επιστολαιογραφική Γραμματεία της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΠΜΣ έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ, όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την καταχώριση βαθμολογιών κ.λπ.

Διευθυντής – Συντονιστική Επιτροπή

Η **Διοίκηση** του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» για το 2024-25 ασκείται από:

Διευθυντής ΠΜΣ:

Δημήτριος Βασιλόπουλος, Καθηγητής Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ

Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) ΠΜΣ:

Κλειώ Μαυραγάνη, Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ

Δημήτριος Τ. Μπούμπας, Καθηγητής Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Μαρία Τεκτονίδου, Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ

Αθανάσιος Τζιούφας, Καθηγητής Ιατρικής Σχολής, ΕΚΠΑ

Γραμματεία

Η **Γραμματεία του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία»** βρίσκεται στην Β' Παθολογική Κλινική και Ομώνυμο Εργαστήριο της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, ΓΝΑ «Ιπποκράτειο», Βασ. Σοφίας 114, 115 27 Αθήνα.

Στοιχεία Επικοινωνίας:

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 213-2088516

Fax: 213-2088399

E-mail: rheum.msk@gmail.com

Web Site: <https://rheum-msk-health.med.uoa.gr/>

Για οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με το ΠΜΣ χρήσιμη είναι η επικοινωνία με τη Γραμματεία ή η επίσκεψη στην ιστοσελίδα του Προγράμματος.

ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΠΜΣ

Χρήσιμες Πληροφορίες

»»» Πρόγραμμα Σπουδών

Οι εργασίες του ΠΜΣ διαρκούν συνολικά 3 εξάμηνα. Το ΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο εκάστου ακαδημαϊκού έτους. Σε περίπτωση αδυναμίας έναρξης στο χειμερινό εξάμηνο, δύναται να μεταφερθεί στο εαρινό, με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής. Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά ενενήντα (90) πιστωτικές μονάδες (ECTS).

Κατά τη διάρκεια των σπουδών, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές υποχρεούνται σε παρακολούθηση και επιτυχή εξέταση μεταπτυχιακών μαθημάτων, καθώς και σε εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Το πρόγραμμα των μαθημάτων διαμορφώνεται, ως εξής:

Μαθήματα Υποχρεωτικά	Διδακτικές ώρες ανά εβδομάδα x εβδομάδες	ECTS
Α' Εξάμηνο		
Μάθημα 1 Εισαγωγή στη ρευματολογία-μυοσκελετική υγεία Επιδημιολογία ρευματικών – μυοσκελετικών παθήσεων	12 x 2 εβδομάδες	6
Μάθημα 2 Δομή και λειτουργία μυοσκελετικού - ανοσοποιητικού συστήματος	12 x 2 εβδομάδες	6
Μάθημα 3 Φλεγμονώδεις αρθρίτιδες Συστηματικές ρευματικές παθήσεις Φροντιστήρια κλινικής εξάσκησης: Κλινική εξέταση ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις	12 x 4 εβδομάδες	8
Μάθημα 4 Εκφυλιστικές παθήσεις αρθρώσεων - Ρευματισμοί μαλακών μορίων – Άλλες παθήσεις	12 x 5 εβδομάδες	10
Σύνολο για το Α' Εξάμηνο	12/εβδομάδα x 13 εβδομάδες	30
Β' Εξάμηνο		
Μάθημα 5 Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας - εργοθεραπείας στη θεραπεία ρευματικών παθήσεων	12 x 4 εβδομάδες	10
Μάθημα 6 Ο νοσηλευτικός ρόλος στη θεραπεία ρευματικών παθήσεων	12 x 2 εβδομάδες	4
Μάθημα 7 Μυοσκελετικές κακώσεις Χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων	12 x 4 εβδομάδες	10
Μάθημα 8 Γενικές αρχές αντιμετώπισης χρόνιου πόνου σε ασθενείς με ρευματικές - μυοσκελετικές παθήσεις Η οπτική των ασθενών με ρευματικές - μυοσκελετικές παθήσεις	12 x 3 εβδομάδες	6
Σύνολο για το Β' Εξάμηνο	12/εβδομάδα x 13 εβδομάδες	30
Γ' Εξάμηνο		
Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας	13 εβδομάδες	30
Σύνολο ECTS για το ΠΜΣ		90

Αίθουσες Διδασκαλίας, Ωράριο, Διδακτικό Υλικό

Η διδασκαλία των μαθημάτων γίνεται διά ζώσης και με μέσα εξ αποστάσεως εκπαίδευσης σε ποσοστό έως 35% των μαθημάτων. Τα μαθήματα διαρθρώνονται σε δύο εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην ελληνική γλώσσα.

Οι διαλέξεις λαμβάνουν χώρα στην Αίθουσα Διαλέξεων της Β' Παθολογικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ (Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο», Βασ. Σοφίας 114).

Τα φροντιστήρια κλινικής άσκησης των μεταπτυχιακών φοιτητών πραγματοποιούνται σε εξωτερικά ιατρεία και κλινικές νοσοκομειακών μονάδων αναφοράς για ρευματικές παθήσεις.

Τα μαθήματα πραγματοποιούνται ως εξής:

- Οι διαλέξεις (Α' και Β' εξάμηνο), τις ημέρες Δευτέρα, Τρίτη και Πέμπτη, κατά το διάστημα 16:00-20:00.
- Η κλινική άσκηση (Α' και Β' Εξάμηνο) λαμβάνει χώρα πρωινές ώρες αναλόγως διαθεσιμότητας και εκάστοτε αναγκών.

Περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με το ωράριο διεξαγωγής μαθημάτων θα παρέχονται στους φοιτητές κατά την εγγραφή τους στο πρόγραμμα, αλλά και διαδικτυακά στον ιστότοπο του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ.

Για κάθε θεματική ενότητα, προτείνεται από τον υπεύθυνο διδάσκοντα η σχετική βιβλιογραφία για μελέτη. Όλες οι διαλέξεις των μαθημάτων είναι διαθέσιμες στους Μεταπτυχιακούς Φοιτητές στην ιστοσελίδα e-class της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (<https://eclass.uoa.gr/>) όπου οι φοιτητές έχουν πρόσβαση με τους προσωπικούς τους κωδικούς.

Ιδρυματικοί Λογαριασμοί Φοιτητών

Με την εγγραφή των επιτυχόντων υποψηφίων μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ και τη συμπλήρωση των στοιχείων του Ατομικού Φακέλου Μεταπτυχιακού Φοιτητή στη Γραμματεία του Προγράμματος εκδίδεται ο αριθμός μητρώου φοίτησης. Επιπρόσθετα, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας <http://academicid.minedu.gov.gr/Procedure> μπορούν να εκδώσουν την ηλεκτρονική ακαδημαϊκή ταυτότητα. Με την επίδειξη της τελευταίας, οι φοιτητές απολαμβάνουν διάφορα προνόμια, όπως την έκπτωση στα ΜΜΜ.

Επίσης, είναι δυνατή η έκδοση διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου του Πανεπιστημίου Αθηνών στον ιστότοπο <http://webadm.uoa.gr/>

Εξετάσεις - Αξιολόγηση Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) εβδομάδες διδασκαλίας και τρεις (3) εβδομάδες εξετάσεων. Τα μαθήματα του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου εξετάζονται επαναληπτικώς κατά την περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων και κλινικών φροντιστηρίων είναι υποχρεωτική. Σε περίπτωση κωλύματος διεξαγωγής μαθήματος προβλέπεται η αναπλήρωσή του. Η ημερομηνία και η ώρα αναπλήρωσης αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ. Σε περίπτωση που το ποσοστό απουσιών φοιτητή ξεπερνά το 30% στο σύνολο των μαθημάτων, τίθεται θέμα διαγραφής του φοιτητή. Το εν λόγω θέμα εξετάζεται από τη ΣΕ, η οποία γνωμοδοτεί σχετικά στη Συνέλευση της Σχολής.

Η αξιολόγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών και η επίδοσή τους στα μαθήματα που υποχρεούνται να παρακολουθήσουν στο πλαίσιο του ΠΜΣ πραγματοποιείται στο τέλος κάθε εξαμήνου με γραπτές εξετάσεις. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10 (όριο προβιβασμού 5). Η βαθμολογία των μαθημάτων κατατίθεται στη Γραμματεία του ΠΜΣ, εντός 20 ημερών από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου.

Για την απόκτηση ΔΜΣ, κάθε μεταπτυχιακός φοιτητής οφείλει να παρακολουθήσει και να εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των προσφερόμενων μαθημάτων του ΠΜΣ και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι ενενήντα (90) ECTS.

Εάν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, σε έως και τρεις εξεταστικές περιόδους, θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. της Σχολής, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση της Σχολής. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας

Στο τρίτο εξάμηνο του προγράμματος προβλέπεται η εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας. Η ΣΕ ύστερα από αίτηση του υποψηφίου στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας, ο προτεινόμενος επιβλέπων και επισυνάπτεται περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον επιβλέποντα αυτής και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων.

Ο επιβλέπων της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι διδάσκων στο ΠΜΣ και μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ, Ομότιμος Καθηγητής ή αφυπηρετήσας. Ως μέλη της

τριμελούς εξεταστικής επιτροπής μπορούν να οριστούν οι διδάσκοντες του ΠΜΣ, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος με συναφές γνωστικό αντικείμενο με αυτό του ΠΜΣ.

Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι σε θέμα συναφές με τα μαθήματα του προγράμματος. Η γλώσσα συγγραφής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας είναι η ελληνική (με ελληνική και αγγλική περίληψη).

Η διπλωματική εργασία, η οποία κατατίθεται στο τέλος του 3ου εξαμήνου, εγκρίνεται από τον επιβλέποντα καθηγητή και στη συνέχεια υποστηρίζεται δημόσια ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Με τη γραπτή βεβαίωση των μελών της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής ο μεταπτυχιακός φοιτητής θεωρείται ότι έχει ολοκληρώσει την υποχρέωση της διπλωματικής εργασίας.

Περαιτέρω προϋπόθεση για την απονομή του ΔΜΣ είναι η συγγραφή της εργασίας, σύμφωνα με γενικές οδηγίες που έχει συντάξει και ορίσει η ΣΕ. Η εργασία γίνεται αποδεκτή κατά πλειοψηφία και βαθμολογείται με κλίμακα 0-10 με άριστα το 10. Η αρνητική ψήφος αιτιολογείται εγγράφως. Αν η μεταπτυχιακή εργασία θεωρείται από την επιτροπή μη ικανοποιητική και βαθμολογηθεί κάτω από τη βάση του 5, τότε η επιτροπή μπορεί να ζητήσει από τον μεταπτυχιακό φοιτητή τη βελτίωσή της, την τροποποίηση ορισμένων τμημάτων ή τη ριζική αναμόρφωσή της. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, η επιτροπή ορίζει συγκεκριμένο χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να έχει επανυποβληθεί η μεταπτυχιακή εργασία, τροποποιημένη σύμφωνα με τις υποδείξεις της.

Μετά την παρουσίαση και με ευθύνη του επιβλέποντος συντάσσεται πρακτικό που υπογράφεται από τα μέλη της επιτροπής. Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο της Ιατρικής Σχολής (παρ. 5 του άρθρου 34 του ν. 4485/2017). Επίσης, γίνεται ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ», σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

Δεοντολογία της Έρευνας

Κατά την διάρκεια της εκπόνησης της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας οι Μεταπτυχιακοί Φοιτητές και οι διδάσκοντες - επιβλέποντες του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» οφείλουν να συμμορφώνονται με τις διατάξεις του Κώδικα Δεοντολογίας και Καλής Πρακτικής του ΕΚΠΑ που είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα του ΕΚΠΑ

(https://www.uoa.gr/anakoinoseis_kai_ekdiloseis/proboli_anakoinosis/kodikas_deontologias_kai_kalis_praktikis_ekpa/ διαθέσιμος και σε μορφή pdf: https://www.uoa.gr/fileadmin/user_upload/PDFfiles/anakoinwseis/genikes_anakoinwseis/2018/2606_kwdikas_deontologias_online.pdf), όπως και στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ (<https://rheum-msk-health.med.uoa.gr/>).

Υποχρεώσεις και Δικαιώματα Μεταπτυχιακών Φοιτητών

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α΄ κύκλου σπουδών (κάρτα σίτισης, φοιτητικό εισιτήριο, μειωμένα έξοδα συμμετοχής σε ορισμένες πολιτιστικές και ψυχαγωγικές εκδηλώσεις, ασφάλιση μέσω Πανεπιστημίου) πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν και να παρακολουθούν σεμινάρια ερευνητικών ομάδων, συζητήσεις βιβλιογραφικής ενημέρωσης, επισκέψεις εργαστηρίων, συνέδρια/ημερίδες με γνωστικό αντικείμενο συναφές με αυτό του ΠΜΣ, διαλέξεις ή άλλες επιστημονικές εκδηλώσεις του ΠΜΣ κ.ά.

Η Συνέλευση της Σχολής, μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά όργανα,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,
- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ν. 2121/1993) κατά τη συγγραφή των προβλεπόμενων εργασιών τους,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

Τέλη Φοίτησης

Για τη συμμετοχή τους στο ΠΜΣ «Ρευματολογία - Μυοσκελετική Υγεία» οι μεταπτυχιακοί φοιτητές καταβάλλουν τέλη φοίτησης που ανέρχονται στο ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ ανά εξάμηνο.

Η καταβολή των τελών φοίτησης γίνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου από τον ίδιο τον φοιτητή ή από τρίτο φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του φοιτητή.

Απαλλαγή από Τέλη Φοίτησης

Εγγεγραμμένοι φοιτητές ΠΜΣ δύνανται να φοιτούν δωρεάν εφόσον πληρούν συγκεκριμένα οικονομικά ή κοινωνικά κριτήρια. Η υποβολή των αιτήσεων για τη δωρεάν φοίτηση ανά ΠΜΣ πραγματοποιείται μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εισδοχής των φοιτητών στο ΠΜΣ.

Προϋπόθεση για τη χορήγηση του δικαιώματος δωρεάν φοίτησης λόγω οικονομικών ή κοινωνικών κριτηρίων είναι η πλήρωση προϋποθέσεων αριστείας κατά τον πρώτο κύκλο σπουδών, που αντιστοιχεί κατ' ελάχιστον στην κατοχή βαθμού ίσου ή ανώτερου του επτάμισι με άριστα στα δέκα (7,5/10), εφόσον η αξιολόγηση στον βασικό τίτλο σπουδών που προσκομίζεται για την εισαγωγή στο ΠΜΣ έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τη δεκάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής, άλλως το κριτήριο αυτό εφαρμόζεται αναλογικά σύμφωνα με την εκάστοτε κλίμακα αξιολόγησης, εφόσον ο προσκομιζόμενος τίτλος σπουδών έχει χορηγηθεί από Ίδρυμα της αλλοδαπής.

Δικαίωμα δωρεάν φοίτησης έχει ο φοιτητής του Π.Μ.Σ. που πληροί τις παραπάνω προϋποθέσεις εφόσον ισχύουν τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) Ο μέσος όρος του αθροίσματος των φορολογητέων εισοδημάτων των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του συνόλου των μελών της οικογένειας του αιτούντος την απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης, ήτοι του ίδιου του αιτούντος, των γονέων του, ανεξαρτήτως αν κάνουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, και των αδελφών του έως είκοσι έξι (26) ετών, εφόσον είναι άγαμοι και έχουν ίδιο φορολογητέο εισόδημα κατά την έννοια του άρθρου 7 του ν. 4172/2013 (Α' 167), δεν υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), αν ο αιτών δεν έχει συμπληρώσει το εικοστό έκτο (26ο) έτος της ηλικίας του και είναι άγαμος ή δεν έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης,
- β) ο μέσος όρος του ατομικού φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ., αν ο αιτών έχει συμπληρώσει το 26ο έτος της ηλικίας του,
- γ) ο μέσος όρος του αθροίσματος του φορολογητέου εισοδήματος των δύο (2) τελευταίων οικονομικών ετών του αιτούντος την απαλλαγή από τέλη φοίτησης και του ή της συζύγου ή συμβιούντος του, εφόσον είναι έγγαμος ή έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης, ανεξαρτήτως αν υποβάλλουν κοινή ή χωριστή φορολογική δήλωση, δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Αν ο αιτών την απαλλαγή δεν έχει συμπληρώσει το 26ο έτος της ηλικίας του και είναι τέκνο τρίτεκνης ή πολύτεκνης οικογένειας ή τέκνο άγαμου γονέα ή ορφανός του τουλάχιστον από έναν (1) γονέα ή άτομο με αναπηρία ή μέλος νοικοκυριού με άτομο με αναπηρία δύναται να αιτηθεί την απαλλαγή κατά το ήμισυ (50%) από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης, εφόσον ο μέσος όρος υπερβαίνει το εβδομήντα τοις εκατό (70%) και δεν υπερβαίνει το εκατό τοις εκατό (100%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος.

Η εξέταση των κριτηρίων περί απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης πραγματοποιείται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Η δυνατότητα απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής τελών φοίτησης παρέχεται αποκλειστικά για τη φοίτηση σε ένα (1) Π.Μ.Σ. που οργανώνεται από Α.Ε.Ι. της ημεδαπής. Το παρόν δεν εφαρμόζεται σε πολίτες τρίτων χωρών.

Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών που φοιτούν δωρεάν δεν δύναται να υπερβαίνει τον αριθμό που αντιστοιχεί στο τριάντα τοις εκατό (30%) του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών ανά ακαδημαϊκό έτος. Αν, κατά τον αριθμητικό υπολογισμό του αριθμού των δικαιούχων απαλλαγής από τα τέλη φοίτησης προκύπτει δεκαδικός αριθμός, γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα. Αν ο αριθμός των δικαιούχων απαλλαγής υπερβαίνει το ποσοστό της παρούσας, οι δικαιούχοι επιλέγονται με σειρά φθίνουσας κατάταξης έως τη συμπλήρωση του αριθμού.

Αξιολόγηση Μαθημάτων

Στο τέλος κάθε εξαμήνου πραγματοποιείται αξιολόγηση κάθε μαθήματος και κάθε διδάσκοντος από τους μεταπτυχιακούς φοιτητές. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των φοιτητών για το σύνολο του ΠΜΣ και του κάθε μαθήματος/δραστηριότητάς του θα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του προγράμματος. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης του κάθε διδάσκοντα θα του κοινοποιούνται.

Διαχείριση Παραπόνων και Ενστάσεων Φοιτητών

Για παράπονα και ενστάσεις που σχετίζονται με ακαδημαϊκά θέματα (διδασκαλία, βαθμολογία μαθημάτων) ή υποστηρικτικές διαδικασίες και υπηρεσίες (πρόγραμμα μαθημάτων, υποδομές, πρόσβαση σε ηλεκτρονικές πηγές κ.λπ.) του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία», οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να απευθύνονται αρχικά στη Διοίκηση του ΠΜΣ (Δ/ντή, ΣΕ) ή στον Ακαδημαϊκό Σύμβουλο τους και στην συνέχεια εάν δεν επιλυθεί το πρόβλημα τους στα αρμόδια όργανα της Ιατρικής Σχολής ή του ΕΚΠΑ (Γραμματεία Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ, Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών Ιατρικής Σχολής, Συνήγορος του φοιτητή κ.λπ.).

Πρέπει να σημειωθεί ότι στο ΕΚΠΑ έχει συσταθεί και λειτουργεί ο θεσμός με την ονομασία "Συνήγορος του Φοιτητή" με τις παρακάτω αρμοδιότητες:

- εξέταση αιτημάτων φοιτητών για προβλήματα που αντιμετωπίζουν με τις ακαδημαϊκές και διοικητικές υπηρεσίες και αναζήτηση λύσεων στα προβλήματα αυτά,
- διευκόλυνση των επαφών του φοιτητή με τα όργανα και τις υπηρεσίες διοίκησης.
- εξέταση αναφορών-καταγγελιών των φοιτητών για παραβίαση διατάξεων και κανόνων της πανεπιστημιακής νομοθεσίας και δεοντολογίας και
- ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

Οι φοιτητές μπορούν να επικοινωνούν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (sinigorosfititi@uoa.gr) ή διά ζώσης (Κτίριο Πανεπιστημιακής Λέσχης (Ιπποκράτους 15 - 1ος όροφος, Τηλ: 210 368 8274) με τον "Συνήγορο του Φοιτητή" για περισσότερες πληροφορίες.

Θεσμός Ακαδημαϊκού

Κατά τη διάρκεια της φοίτησης τους οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν τη συμβουλευτική καθοδήγησή τους κατά τη διάρκεια των σπουδών τους από ένα μέλος ΔΕΠ των διδασκόντων στο ΠΜΣ που θα έχει το ρόλο του Ακαδημαϊκού Συμβούλου (ΑΣ). Ο ΑΣ σε συνεργασία με τον Μεταπτυχιακό Φοιτητή ρυθμίζουν τον τρόπο επικοινωνίας και συναντήσεων μεταξύ τους.

Τα καθήκοντα του ΑΣ περιλαμβάνουν:

- α) Την καθοδήγηση και υποστήριξη των φοιτητών καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησης τους για θέματα σπουδών, προσωπικά προβλήματα κ.λπ.
- β) Την ενημέρωση και υποστήριξη των φοιτητών στην καλύτερη επιλογή των στόχων τους μετά την ολοκλήρωση του ΠΜΣ (ακαδημαϊκές, επαγγελματικές προοπτικές).
- γ) Τη συζήτηση οποιουδήποτε θέματος το οποίο δημιουργεί εμπόδια στις σπουδές τους.
- δ) Την υποστήριξη επιλογής και διεξαγωγής ερευνητικών ή άλλων εργασιών κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους (σε συνεργασία με τη Διοίκηση του ΠΜΣ).

Στο τέλος του κάθε Ακαδημαϊκού Έτους ο κάθε ΑΣ συντάσσει ετήσια έκθεση αναφοράς προς την Διοίκηση του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» (Δ/ντή, ΣΕ) για τυχόν προβλήματα και δυσλειτουργίες που έχουν αναφερθεί από τους φοιτητές και αφορούν τη λειτουργία του συγκεκριμένου ΠΜΣ.

Η Διοίκηση του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» (Δ/ντής, ΣΕ) υποβάλλει στη συνέχεια έκθεση προς τη Γενική Συνέλευση της Ιατρικής Σχολής (μέσω της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών) με συγκεκριμένες προτάσεις διαχείρισης και επίλυσης τυχόν προβλημάτων.

Δίπλωμα - Καθομολόγηση

Το ΠΜΣ οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στη «**Ρευματολογία – Μυοσκελετική Υγεία**» (*MSc in «Rheumatology - Musculoskeletal Health»*) μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών.

Η καθομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Ιατρικής Σχολής και σε χώρο της Σχολής, παρουσία του Προέδρου της Σχολής. Το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών και η καθομολόγηση του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» υπογράφονται υπό τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών και τον Πρόεδρο της Ιατρικής Σχολής.

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

Υποδομή – Πόροι ΠΜΣ

Για την εύρυθμη λειτουργία του ΠΜΣ διατίθενται αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, εξωτερικά ιατρεία και Μονάδες Βραχείας Νοσηλείας νοσοκομείων (μετά από έγκριση της Διοίκησης τους), αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ.

Οι πόροι του ΠΜΣ προέρχονται από:

- α) τέλη φοίτησης,
- β) δωρεές, χορηγίες και πάσης φύσεως οικονομικές ενισχύσεις,
- γ) κληροδοτήματα,
- δ) πόρους από ερευνητικά έργα ή προγράμματα,
- ε) ιδίους πόρους του Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) και
- στ) τον κρατικό προϋπολογισμό ή το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ

Πρόγραμμα Μαθημάτων

»» Περιεχόμενο - Περιγραφή Μαθημάτων

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΜΑ 1

Εισαγωγή στη ρευματολογία – μυοσκελετική υγεία -
Επιδημιολογία ρευματικών – μυοσκελετικών παθήσεων

α. Εισαγωγή στο ΠΜΣ «Ρευματολογία - Μυοσκελετική Υγεία»

Στην ενότητα αυτή δίνεται το γενικό περίγραμμα, η σύνοψη των εκπαιδευτικών στόχων του, ο κανονισμός λειτουργίας, οι υποχρεώσεις των Μεταπτυχιακών Φοιτητών, ο τρόπος εξέτασης των μαθημάτων στο τέλος της φοίτησης, ο τρόπος αξιολόγησης των εκπαιδευτών καθώς και ο τρόπος επικοινωνίας με το ΠΜΣ «Μυοσκελετική Υγεία – Ρευματολογία»

β. Επιδημιολογία ρευματικών - μυοσκελετικών παθήσεων

Στην ενότητα αυτή αναλύεται η επιδημιολογία των συχνότερων ρευματικών – μυοσκελετικών παθήσεων

γ. Βασικές αρχές επιδημιολογίας-στατιστικής

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της επιδημιολογίας και βιοστατιστικής καθώς και οι κύριοι τύποι επεμβατικών και μη επεμβατικών μελετών που χρησιμοποιούνται στις ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις

δ. Βασικές αρχές έρευνας

Στην ενότητα αυτή αναλύονται οι βασικές αρχές της έρευνας, τα θέματα ηθικής κατά τη διεξαγωγή της έρευνας, η συνήθης ερευνητική μεθοδολογία καθώς και οι βασικές αρχές συγγραφής μιας ερευνητικής εργασίας

ε. Εισαγωγή - Περίγραμμα ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων

Στην ενότητα αυτή που αποτελεί μια εισαγωγή στις ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις παρουσιάζεται το περίγραμμα των συχνότερων αρθριτίδων (φλεγμονώδεις - μη φλεγμονώδεις, των συστηματικών ρευματικών παθήσεων, των μεταβολικών παθήσεων των οστών και των ρευματισμών μαλακών μορίων.

στ. Γενικές αρχές σημειολογίας ρευματικών μυοσκελετικών παθήσεων και εξέτασης ασθενών με ρευματικές- μυοσκελετικές εκδηλώσεις

Στην ενότητα αυτή γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση των κύριων διαφοροποιώσεων διαγνωστικών σημείων των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων και της προσέγγισης ασθενών με μυοσκελετικά ενοχλήματα. Παρουσιάζονται επίσης οι βασικές αρχές λήψης ιστορικού και κλινικής εξέτασης των ασθενών με μυοσκελετικές εκδηλώσεις.

ΜΑΘΗΜΑ 2

Δομή και λειτουργία μυοσκελετικού - ανοσοποιητικού συστήματος

α. Δομή – Λειτουργία μυοσκελετικού συστήματος

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται αναλυτικά η δομή και φυσιολογική λειτουργία των αρθρώσεων, χόνδρων και οστών στην διατήρηση της ομοιόστασης του ανθρώπινου οργανισμού.

β. Δομή – Λειτουργία ανοσοποιητικού συστήματος

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της μη ειδικής και ειδικής ανοσιακής απόκρισης και ο ρόλος της στην παθογένεια των αυτο-άνοσων/φλεγμονωδών ρευματικών νοσημάτων. Επίσης αναλύονται οι μηχανισμοί ιστικής βλάβης τόσο στα οργανοειδικά (π.χ. ενδοκρινικά, νευρολογικά) όσο και στα συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα.

ΜΑΘΗΜΑ 3

Φλεγμονώδεις αρθρίτιδες – Συστηματικές ρευματικές παθήσεις

α. Φλεγμονώδεις αρθρίτιδες

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται αναλυτικά η παθογένεια, κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις και θεραπεία της ρευματοειδούς αρθρίτιδας, της ψωρίασης, της αξονικής σπονδυλαρθρίτιδας, της ψωριασικής αρθρίτιδας, της εντεροπαθητικής αρθρίτιδας, των κρυσταλλογενών αρθροπαθειών και των λοιμωδών αρθριτίδων.

β. Συστηματικές ρευματικές παθήσεις

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται αναλυτικά η παθογένεια, κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις και θεραπεία του Συστηματικού Ερυθηματώδους Λύκου, των αγγειιτίδων, της ρευματικής πολυμυαλγίας, του συνδρόμου Sjögren, των μυοσιτίδων, του σκληρόδερματος και των αυτοφλεγμονωδών νοσημάτων.

γ. Φροντιστήρια κλινικής εξάσκησης: Κλινική εξέταση ασθενών με ρευματικές μυοσκελετικές παθήσεις

Στο κλινικό αυτό φροντιστήριο οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατά την διάρκεια μίας εβδομάδος ασκούνται στην λήψη ιστορικού, κλινική εξέταση και μετρολογία ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις σε εξωτερικά ιατρεία και κλινικές νοσοκομειακών μονάδων αναφοράς για ρευματικές παθήσεις.

ΜΑΘΗΜΑ 4

Εκφυλιστικές παθήσεις αρθρώσεων - Ρευματισμοί μαλακών μορίων - Άλλες παθήσεις

α. Εκφυλιστικές παθήσεις αρθρώσεων

Στην ενότητα αυτή αναλύεται η παθοφυσιολογία, επιδημιολογία, κλινική εικόνα και αντιμετώπιση των εκφυλιστικών παθήσεων των αρθρώσεων, όπως η οστεοαρθρίτιδα.

β. Ρευματισμοί μαλακών μορίων

Στην ενότητα αυτή αναλύεται η παθοφυσιολογία, κλινική εικόνα και θεραπευτική αντιμετώπιση των συχνότερων παθήσεων που προσβάλλουν εξω- και περι- αρθρικούς σχηματισμούς (τένοντες, συνδέσμους, θυλάκους κ.λπ.) καθώς και η διαγνωστική προσέγγιση και αντιμετώπιση ασθενών με οσφυαλγία και οστεονέκρωση.

γ. Μεταβολικά νοσήματα οστών

Στην ενότητα αυτή αναλύεται η παθοφυσιολογία, κλινική εικόνα και αντιμετώπιση των συχνότερων μεταβολικών παθήσεων που περιλαμβάνουν την οστεοπόρωση, τη νόσο Paget και άλλα μεταβολικά νοσήματα των οστών.

δ. Προαγωγή γυναικείας και ανδρικής υγείας

Στην ενότητα αυτή αναπτύσσονται θέματα που αφορούν την γυναικεία υγεία, την ανδρική και γυναικεία γονιμότητα και την εγκυμοσύνη σε ασθενείς με ρευματικές ή μυοσκελετικές παθήσεις.

ε. Διάφορες ρευματικές/μυοσκελετικές παθήσεις

Εδώ αναλύονται οι υπόλοιπες λιγότερο συχνές ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις.

στ. Συννοσηρότητες

Στην ενότητα αυτή αναλύονται οι συχνότερες συννοσηρότητες σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις που συμπεριλαμβάνουν τις καρδιαγγειακές παθήσεις, τις λοιμώξεις και τις νεοπλασματικές παθήσεις. Παράλληλα, αναλύεται ο ρόλος της άσκησης και διατροφής στην αντιμετώπιση των ρευματικών - μυοσκελετικών παθήσεων καθώς και οι τρόποι πρόληψης αυτών των παθήσεων.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΜΑΘΗΜΑ 5

Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας - εργοθεραπείας στη θεραπεία ρευματικών παθήσεων

α. Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας στη θεραπεία των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων

Στην ενότητα αυτή αναλύονται οι κυριότερες φυσικοθεραπευτικές τεχνικές διάγνωσης και αντιμετώπισης ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις και η ενσωμάτωσή τους σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα θεραπευτικής διαχείρισης αυτών των ασθενών.

β. Ο ρόλος της εργοθεραπείας στη θεραπεία των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων

Στην ενότητα αυτή αναλύεται ο ρόλος της εργοθεραπείας στην αντιμετώπιση ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις και η ενσωμάτωσή τους σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα θεραπευτικής διαχείρισης αυτών των ασθενών.

γ. Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Φυσικοθεραπεία, εργοθεραπεία και αποκατάσταση ασθενών με ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις

Στο κλινικό αυτό φροντιστήριο οι φοιτητές ασκούνται υπό την επίβλεψη και καθοδήγηση έμπειρων εκπαιδευτών (φυσικοθεραπευτών, εργοθεραπευτών, φυσιάτρων κ.λπ.) στην διάγνωση και αντιμετώπιση ασθενών ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις με φυσικοθεραπευτικές και εργοθεραπευτικές τεχνικές.

ΜΑΘΗΜΑ 6

Ο νοσηλευτικός ρόλος στη θεραπεία ρευματικών παθήσεων

α. Νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με ρευματικές παθήσεις

Εδώ αναλύεται ο νοσηλευτικός ρόλος στην αντιμετώπιση ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις και η ενσωμάτωσή τους σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα θεραπευτικής διαχείρισης αυτών των ασθενών. Επίσης παρουσιάζεται συνοπτικά η μετρολογία ρευματικών νοσημάτων όπως η Ρευματοειδής αρθρίτιδα, οι Σπονδυλαρθρίτιδες και τα συστηματικά ρευματικά νοσήματα (Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος, σκληρόδερμα και αγγειίτιδες) και ο τρόπος χορήγησης, οι ενδείξεις και η τοξικότητα των αντιρρευματικών φαρμάκων στην καθημερινή κλινική πράξη.

β. Φροντιστήρια κλινικής εξάσκησης: Νοσηλεία ασθενών με ρευματικές παθήσεις

Στο κλινικό αυτό φροντιστήριο οι φοιτητές ασκούνται πρακτικά στην νοσηλευ-

τική φροντίδα ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις σε εξωτερικά ρευματολογικά ιατρεία και ειδικές μονάδες βραχείας νοσηλείας νοσοκομειακών μονάδων αναφοράς για ρευματικές παθήσεις.

ΜΑΘΗΜΑ 7

Μυοσκελετικές κακώσεις – Χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων

α. Μυοσκελετικές κακώσεις

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται η παθοφυσιολογία, κλινική εικόνα και θεραπευτική αντιμετώπιση των συχνότερων μυοσκελετικών κακώσεων μυών, τενόντων, συνδέσμων.

β. Αθλητιατρική

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται η παθοφυσιολογία, κλινική εικόνα και θεραπευτική αντιμετώπιση των συχνότερων παθήσεων/κακώσεων που αφορούν άτομα που αθλούνται.

γ. Χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων

Στην ενότητα αυτή αναλύονται οι χειρουργικές τεχνικές αντιμετώπισης ασθενών με μυοσκελετικές παθήσεις (αρθροπλαστικές, ενδοσκοπικές τεχνικές κ.λπ.).

δ. Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Απεικόνιση - Εργαστήριο στις ρευματικές/μυοσκελετικές παθήσεις

Στο κλινικό αυτό φροντιστήριο οι φοιτητές ασκούνται πρακτικά στις τεχνικές απεικόνισης των ρευματικών - μυοσκελετικών παθήσεων (απλές ακτινογραφίες, αξονικές και μαγνητικές τομογραφίες, μυοσκελετικό υπερηχογράφημα, οστική πυκνομετρία κ.λπ.), καθώς και στις κυριότερες εργαστηριακές τεχνικές διάγνωσης και παρακολούθησης αυτών των παθήσεων (ανοσολογικό εργαστήριο, εξέταση αρθρικού υγρού, ούρων κ.λπ.).

ΜΑΘΗΜΑ 8

Γενικές αρχές αντιμετώπισης χρόνιου πόνου σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις - Η οπτική των ασθενών

α. Γενικές αρχές αντιμετώπισης χρόνιου πόνου σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις

Στο μάθημα αυτό αναλύεται η παθοφυσιολογία και θεραπευτική αντιμετώπιση (φαρμακευτική και μη) του χρόνιου πόνου σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελε-

τικές παθήσεις. Σε αυτή παρουσιάζονται οι νεότερες τεχνικές αντιμετώπισης του καθώς και η ανάγκη για πολυδύναμη προσέγγισή του.

β. Η οπτική των ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις

Παρουσίαση από τους ίδιους τους ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις (ρευματοειδής αρθρίτιδα, ψωριασική αρθρίτιδα, αγκυλοποιητική σπονδυλίτιδα) ή τους φροντιστές τους (γονείς παιδιών) των προβλημάτων και προκλήσεων που αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους.

Ωρολόγιο Πρόγραμμα Μαθημάτων

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2024			
Μάθημα 1 Εισαγωγή στη ρευματολογία-μυοσκελετική υγεία – Επιδημιολογία ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων			
ΔΕΥΤΕΡΑ 30/09/2024	16:00-20:00	ΠΜΣ Ρευματολογία - ΜΣΚ υγεία: Εισαγωγή	Βασιλόπουλος Δ.
ΤΡΙΤΗ 01/10/2024	16:00-20:00	Επιδημιολογία ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων	Τεκτονίδου Μ.
ΠΕΜΠΤΗ 03/10/2024	16:00-18:00	Βασικές αρχές επιδημιολογίας-στατιστικής	Μπερτσιάς Γ. (Διαδίκτυα)
	18:00-20:00	Βασικές αρχές έρευνας	
ΔΕΥΤΕΡΑ 07/10/2024	16:00-18:00	Εκφυλιστικές - Μεταβολικές παθήσεις οστών - Ρευματισμοί μαλακών μορίων: Περίγραμμα	Βασιλόπουλος Δ.
ΤΡΙΤΗ 08/10/2024	16:00-18:00	Συστηματικές ρευματικές παθήσεις: Περίγραμμα	Σφηκάκης Π.Π.
	18:00-20:00	Αρθρίτιδες (φλεγμονώδεις – μη φλεγμονώδεις): Περίγραμμα	Μπούμπας Δ.
ΠΕΜΠΤΗ 10/10/2024	16:00-17:00	Γενικές αρχές σημειολογίας ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων	Σφηκάκης Π.Π.
	17:00-18:00	Λήψη ιστορικού – αντικειμενική εξέταση σε ασθενείς με μυοσκελετικά ενοχλήματα: Βασικές αρχές	Καράγεωργας Θ.
	18:00-20:00	Εξέταση ανά σύστημα: Αρθρώσεις άνω/κάτω άκρων, ΣΣ	Κουτσιανός Χ.
Μάθημα 2 Δομή και λειτουργία μυοσκελετικού - ανοσοποιητικού συστήματος			
ΔΕΥΤΕΡΑ 14/10/2024	16:00-18:00	Αρθρώσεις - χόνδρος: Δομή και φυσιολογία	Μαρκέτος Ν.
	18:00-19:00	Οστά: Δομή και φυσιολογία	
	19:00-20:00	Τένοντες, σύνδεσμοι, μύες: Δομή και φυσιολογία	
ΤΡΙΤΗ 15/10/2024	16:00-20:00	Εισαγωγή στην ανοσολογία	Μπούμπας Δ.

ΠΕΜΠΤΗ 17/10/2024	16:00-18:00	Βασικές αρχές μη ειδικής ανοσίας	Μπανός Α.
	18:00-20:00	Βασικές αρχές ειδικής ανοσίας	Καψογεώργου Ε.
ΔΕΥΤΕΡΑ 21/10/2024	16:00-18:00	Συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα: Μηχανισμοί ιστικής βλάβης: Εισαγωγή	Μαυραγάνη Κ.
	18:00-20:00	Οργανοειδικά αυτοάνοσα νοσήματα (MS): Μηχανισμοί ιστικής βλάβης: Εισαγωγή	Ευαγγελοπούλου Ε.
ΤΡΙΤΗ 22/10/2024	16:00-20:00	Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα: Μηχανισμοί ιστικής βλάβης: Εισαγωγή	Σκένδρος Π. (Διαδίκτυα)
Μάθημα 3 Φλεγμονώδεις αρθρίτιδες - Συστηματικές ρευματικές ρευματικές παθήσεις - Φροντιστήρια κλινικής εξάσκησης: Κλινική εξέταση ασθενών με ρευματικές - μυοσκελετικές παθήσεις			
ΠΕΜΠΤΗ 24/10/2024	16:00-17:00	Εισαγωγή στις σπονδυλαρθρίτιδες	Δαούσης Δ. (Διαδίκτυα)
	17:00-20:00	Αγκυλοποιητική σπονδυλαρθρίτιδα	
ΤΡΙΤΗ 29/10/2024	16:00-18:00	Ψωρίαση	Βέργου Θ.
	18:00-20:00	Ψωριασική αρθρίτιδα	Φραγκούλης Γ.
ΠΕΜΠΤΗ 31/10/2024	16:00-18:00	Εντεροπαθητικές αρθρίτιδες	Τσερώνης Δ.
	18:00-20:00	Άλλες παθήσεις με προσβολή αξονικού σκελετού	Φραγκούλης Γ.
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2024			
ΔΕΥΤΕΡΑ 04/11/2024	16:00-17:00	Ρευματοειδής Αρθρίτιδα I (Παθογένεια)	Σιδηρόπουλος Π. (Διαδίκτυα)
	17:00-18:00	Ρευματοειδής αρθρίτιδα II (Κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις)	
	18:00-20:00	Ρευματοειδής αρθρίτιδα III (Θεραπεία)	
ΤΡΙΤΗ 05/11/2024	16:00-17:00	Αγγειίτιδες I (Μικρών-μεσαίων αγγείων)	Βασιλόπουλος Δ.
	17:00-18:00	Αγγειίτιδες II (Δευτεροπαθείς)	
	18:00-20:00	Ρευματική Πολυμυαλγία – Αγγειίτιδες III (Μεγάλων αγγείων)	
ΠΕΜΠΤΗ 07/11/2024	16:00-18:00	Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος I (Παθογένεια)	Μπούμπας Δ.
	18:00-20:00	Συστηματικός ερυθηματώδης λύκος II (Κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις - Θεραπεία)	Φανουριάκης Α.
ΔΕΥΤΕΡΑ 11/11/2024 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15/11/2024	08:00-14:00	Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Κλινική εξέταση ασθενών – Μετρολογία ρευματικών – μυοσκελετικών νοσημάτων	ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ ΑΤΤΙΚΟΝ ΛΑΪΚΟ

ΔΕΥΤΕΡΑ 18/11/2024	16:00-18:00	Αντιφωσφολιπιδικό Σύνδρομο	Τεκτονίδου Μ.
	18:00-19:00	Σ. Sjogren I (Παθογένεια)	Τζιούφας Α.
	19:00-20:00	Σ. Sjogren II (Κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις - Θεραπεία)	Γουλές Α.
ΤΡΙΤΗ 19/11/2024	16:00-18:00	Μυοσίτιδες	Μαυραγάνη Κ.
	18:00-20:00	Σκληρόδερμα	Πανόπουλος Σ.
Μάθημα 4 Εκφυλιστικές παθήσεις αρθρώσεων - Ρευματισμοί μαλακών μορίων - Άλλες παθήσεις			
ΠΕΜΠΤΗ 21/11/2024	16:00-17:00	Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα I (Περιοδικά σύνδρομα πυρετού)	Φανουριάκης Α.
	17:00-18:00	Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα II (N. Still...)	
	18:00-20:00	Αυτοφλεγμονώδη νοσήματα III (Σαρκοείδωση...)	Καράγεωργας Θ.
ΔΕΥΤΕΡΑ 25/11/2024	16:00-18:00	Οστεοαρθρίτιδα I (Παθογένεια)	Κουτσιανός Χ.
	18:00-20:00	Οστεοαρθρίτιδα II (Επιδημιολογία)	
ΤΡΙΤΗ 26/11/2024	16:00-18:00	Οστεοαρθρίτιδα III (Κλινικές εκδηλώσεις - Διάγνωση)	Κουτσιανός Χ.
	18:00-20:00	Οστεοαρθρίτιδα IV (Αντιμετώπιση)	Ηλιόπουλος Α.
ΠΕΜΠΤΗ 28/11/2024	16:00-18:00	Ουρική - Ψευδοουρική αρθρίτιδα	Τσαλαπάκη Χ.
	18:00-20:00	Λοιμώξεις αρθρώσεων - οστών - μαλακών μορίων	Θωμάς Κ.
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2024			
ΔΕΥΤΕΡΑ 02/12/2024	16:00-18:00	Οστεοπόρωση I (Παθογένεια - Διάγνωση)	Ηλιόπουλος Α.
	18:00-20:00	Οστεοπόρωση II (Θεραπεία)	
ΤΡΙΤΗ 03/12/2024	16:00-18:00	Οσφυαλγία	Βασιλόπουλος Δ.
	18:00-20:00	Οστικό οίδημα - Οστεονέκρωση	Τσαλαπάκη Χ.
ΠΕΜΠΤΗ 05/12/2024	16:00-18:00	Ο ρόλος της άσκησης σε ασθενείς με ρευματικά/μυοσκελετικά νοσήματα	Κήτας Γ.
ΔΕΥΤΕΡΑ 09/12/2024	16:00-18:00	Συννοσηρότητες ασθενών με ρευματικές παθήσεις: Περίγραμμα - Νεοπλασματικές παθήσεις	Βασιλόπουλος Δ.
	18:00-20:00	Συννοσηρότητες ασθενών με ρευματικές παθήσεις: Λοιμώξεις	Θωμάς Κ.
ΤΡΙΤΗ 10/12/2024	16:00-20:00	Προαγωγή υγείας-πρόληψη ασθενών με ρευματικά νοσήματα	Μπούμπας Δ.

ΠΕΜΠΤΗ 12/12/2024	16:00-20:00	Συννοσηρότητες ασθενών με ρευματικές παθήσεις: Καρδιαγγειακές παθήσεις	Πρωτογέρου Α.
ΔΕΥΤΕΡΑ 16/12/2024	16:00-17:00	Ρευματισμοί μαλακών μορίων: Ποδοκνημικές αρθρώσεις, άκροι πόδες	Κουτσιανός Χ.
	17:00-19:00	Ρευματισμοί μαλακών μορίων: ισχία, γόνατα	
	19:00-20:00	Ρευματισμοί μαλακών μορίων: Ώμοι, αγκώνες, άκρες χείρες	Γεωργούντζος Α.
ΤΡΙΤΗ 17/12/2024	16:00-18:00	Θέματα γυναικείας υγείας και γονιμότητας σε γυναίκες ασθενείς με ρευματικές παθήσεις	Κατσιμπρή Π.
	18:00-20:00	Θέματα ανδρικής υγείας και γονιμότητας σε άνδρες ασθενείς με ρευματικές παθήσεις	
ΠΕΜΠΤΗ 19/12/2024	16:00-18:00	Εγκυμοσύνη και ρευματικές παθήσεις	Φανουριάκης Α.
	18:00-20:00	Αντιρρευματικά φάρμακα και εγκυμοσύνη	
ΔΕΥΤΕΡΑ 23/12/2024	16:00-20:00	ΠΜΣ Ρευματολογία - ΜΣΚ υγεία: Ανασκόπηση Εξαμήνου	Βασιλόπουλος Δ.
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2025			
ΤΡΙΤΗ 07/01/2025	16:00-20:00	ΠΜΣ Ρευματολογία - ΜΣΚ υγεία: Ανασκόπηση Εξαμήνου	Βασιλόπουλος Δ.
ΠΕΜΠΤΗ 09/01/2025	16:00-20:00	ΠΜΣ Ρευματολογία - ΜΣΚ υγεία: Ανασκόπηση Εξαμήνου	Βασιλόπουλος Δ.
ΔΕΥΤΕΡΑ 20/01/2025 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 24/01/2025	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
ΔΕΥΤΕΡΑ 27/01/2025 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 31/01/2025	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
ΔΕΥΤΕΡΑ 03/02/2025 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 07/02/2025	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2025			
Μάθημα 5 Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας - εργοθεραπείας στη θεραπεία ρευματικών παθήσεων			
ΔΕΥΤΕΡΑ 10/02/2025	16:00-19:00	Εισαγωγή στην εργοθεραπεία	Κουλουμπή Μ.
	19:00-20:00	Εργοθεραπεία στις ρευματικές παθήσεις: Εισαγωγή	Κεραμιώτου Κ.
ΤΡΙΤΗ 11/02/2025	16:00-18:00	Εργοθεραπευτική αξιολόγηση στις ρευματικές παθήσεις	Κεραμιώτου Κ.
	18:00-20:00	Εργοθεραπευτική παρέμβαση στις ρευματικές παθήσεις	
ΠΕΜΠΤΗ 13/02/2025	16:00-18:00	Εργονομία στις ρευματικές παθήσεις	Κεραμιώτου Κ.
	18:00-20:00	Ο ρόλος των νερθίκων άνω άκρων	
ΔΕΥΤΕΡΑ 17/02/2025	16:00-20:00	Ο ρόλος της φυσικοθεραπείας σε ασθενείς με ρευματικές/μυοσκελετικές παθήσεις: Εισαγωγή	Σιδέρης Α.
ΤΡΙΤΗ 18/02/2025	16:00-18:00	Κλινική φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση: Βασικές αρχές (Άνω άκρα)	Γκεδίκoglou Ι.-Α.
	18:00-20:00	Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων άνω άκρων	
ΔΕΥΤΕΡΑ 24/02/2025	16:00-18:00	Κλινική φυσικοθεραπευτική αξιολόγηση: Βασικές αρχές (Κάτω άκρα - ΣΣ)	Σακελλαρίου Κ.
	18:00-20:00	Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων κάτω άκρων	
ΤΡΙΤΗ 25/02/2025	16:00-18:00	Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων σπονδυλικής στήλης - Αυχενική Μοίρα	Σωτήραλης Ι.
	18:00-19:00	Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων σπονδυλικής στήλης - Θωρακική Μοίρα	Σιδέρης Α.
	19:00-20:00	Φυσικοθεραπευτική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων σπονδυλικής στήλης - Οσφυϊκή Μοίρα	Παρασκευόπουλος Ε.
ΠΕΜΠΤΗ 27/02/2025	16:00-18:00	Η συμβολή του Φυσιάτρου σε ασθενείς με ρευματικές/μυοσκελετικές παθήσεις: Εισαγωγή	Διονυσιώτης Ι. (Διαδικτυακά)
	18:00-20:00	Κλινική Φυσιολογική εξέταση και αξιολόγηση - Βασικές αρχές	

ΜΑΡΤΙΟΣ 2025			
ΤΡΙΤΗ 04/03/2025 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 07/03/2025	08:00-14:00	Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Φυσιοθεραπεία, εργοθεραπεία και αποκατάσταση ασθενών με ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις	ΘΡΙΑΣΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ Αναγνώστου Χ. (Φυσιοθεραπεία) Κεραμιώτου Κ. (Εργοθεραπεία)
Μάθημα 6 Ο νοσηλευτικός ρόλος στη θεραπεία ρευματικών παθήσεων			
ΔΕΥΤΕΡΑ 10/03/2025	16:00-18:00	Εισαγωγή στη νοσηλευτική φροντίδα ασθενών με ρευματικές παθήσεις	Μαυρέα Ε.
	18:00-19:00	Μετρολογία ρευματικών νοσημάτων: Σπονδυλαρθρίτιδες	Κουτσιανός Χ.
	19:00-20:00	Μετρολογία ρευματικών νοσημάτων: Ρευματοειδής αρθρίτιδα	Τσαλαπάκη Χ.
ΤΡΙΤΗ 11/03/2025	18:00-18:00	Τρόπος χορήγησης, ενδείξεις, τοξικότητα αντιρευματικών φαρμάκων στην καθημερινή κλινική πράξη - Επαφή με τον ασθενή	Βασιλόπουλος Δ.
	18:00-20:00	Μετρολογία ρευματικών νοσημάτων: Συστηματικά ρευματικά νοσήματα (ΣΕΛ, Σκληρόδερμα, Αγγειίτιδες)	Φανουριάκης Α.
ΔΕΥΤΕΡΑ 17/03/2025 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 21/03/2025	08:00-14:00	Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Ημερήσια Νοσηλεία ρευματικών παθήσεων (ενδοφλέβιες εγχύσεις, εξωτερικό ιατρείο)	ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ ΑΤΤΙΚΟΝ ΛΑΪΚΟ
Μάθημα 7 Μυοσκελετικές κακώσεις - Χειρουργική αντιμετώπιση μυοσκελετικών παθήσεων			
ΠΕΜΠΤΗ 27/03/2025	16:00-18:00	Ο ρόλος της άσκησης στα ρευματικά νοσήματα	Μαυραγάνη Κ.
	16:00-20:00	Ο ρόλος της άσκησης στα ρευματικά νοσήματα	Τσάλεζα Τ.
ΔΕΥΤΕΡΑ 31/03/2025	16:00-20:00	Χειρουργικές επεμβάσεις ΣΣ σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις	Ευαγγελόπουλος Δ.
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025			
ΤΡΙΤΗ 01/04/2025	16:00-18:00	Ολική αρθροπλαστική ισχίου σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις	Ευαγγελόπουλος Δ.
	18:00-20:00	Ολική αρθροπλαστική γόνατος σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις	

ΠΕΜΠΤΗ 03/04/2025	16:00-17:00	Χειρουργική αντιμετώπιση ρευματισμών μαλακών μορίων	Μπενέτος Ι.
	17:00-18:00	Χειρουργική αντιμετώπιση συνδεσμικών βλαβών γόνατος	
	18:00-20:00	Χειρουργικές επεμβάσεις άκρου ποδός σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις	
ΔΕΥΤΕΡΑ 07/04/2025 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11/04/2025	08:00-14:00	Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Απεικόνιση - Εργαστήριο στις ρευματικές - μυοσκελετικές παθήσεις	ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ ΑΤΤΙΚΟΝ ΛΑΪΚΟ
ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2025			
Μάθημα 8 Γενικές αρχές αντιμετώπισης χρόνιου πόνου σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις Η οπτική των ασθενών με ρευματικές - μυοσκελετικές παθήσεις			
ΔΕΥΤΕΡΑ 28/04/2025	16:00-18:00	Αγκυλοποιητική σπονδυλαρθρίτιδα: Σοκ διάγνωσης, επιπτώσεις στην καθημερινότητα-οικογενειακή κοινωνική ζωή	Παπαδάκης Ι.
	18:00-20:00	Γονέας παιδιού με ρευματικό νόσημα: Διαχείριση συναισθημάτων, προβληματισμοί για το μέλλον	Ρέπα Ε.
ΤΡΙΤΗ 29/04/2025	16:00-18:00	Ψωριασική αρθρίτιδα : Επιπτώσεις στην επαγγελματική ζωή-ανησυχία για παρόν και μέλλον	Χατζηγεωργίου Μ.
	18:00-20:00	Ψωριασική αρθρίτιδα : Στίγμα, συμμόρφωση στη θεραπεία-προσδοκίες-πραγματικότητα	Ασημακοπούλου Φ.
ΜΑΪΟΣ 2025			
ΔΕΥΤΕΡΑ 05/05/2025	16:00-18:00	Χρόνιος πόνος. Η ανάγκη για πολυδύναμη αντιμετώπιση	Καράβης Μ.
	18:00-19:00	Χρόνιος πόνος. Η ανάγκη για πολυδύναμη αντιμετώπιση	Σιδέρης Α.
	19:00-20:00	Χρόνιος πόνος. Η ανάγκη για πολυδύναμη αντιμετώπιση	Κεραμιώτου Κ.
ΤΡΙΤΗ 06/05/2025	16:00-18:00	Τα είδη και οι μηχανισμοί του πόνου	Νίκας
	18:00-20:00	Οπιοειδή και άλλα επικουρικά αναλγητικά φάρμακα για την αντιμετώπιση του νευροπαθητικού πόνου	Σιαφάκα Ι.

ΠΕΜΠΤΗ 08/05/2025	16:00-18:00	Φλεγμονή και Αλγαισθητικός πόνος	Δικαίου Σ.
	18:00-20:00	Η πρακτική της αναλγησίας του χρόνιου φλεγμονώδους πόνου. Τα Απλά Αναλγητικά και τα Μη Στεροειδή Αντιφλεγμονώδη Φάρμακα	Ηλιόπουλος Α.
ΔΕΥΤΕΡΑ 12/05/2025	16:00-20:00	Χρόνιος πόνος: Ψυχοκοινωνική υποστήριξη χρονίως πασχόντων ασθενών	Ευσταθίου Γ. Λέκκα Φ.
ΤΡΙΤΗ 13/05/2025	16:00-20:00	ΠΜΣ Ρευματολογία - ΜΣΚ υγεία: Ανασκόπηση Εαρινού Εξαμήνου	Βασιλόπουλος Δ.
ΠΕΜΠΤΗ 15/05/2025	16:00-20:00	ΠΜΣ Ρευματολογία - ΜΣΚ υγεία: Ανασκόπηση Εαρινού Εξαμήνου	Βασιλόπουλος Δ.
ΔΕΥΤΕΡΑ 19/05/2025	16:00-20:00	Εκπόνηση Διπλωματικής Εργασίας	Παναγιωτόπουλος Α.
ΙΟΥΝΙΟΣ 2025			
ΤΡΙΤΗ 10/06/2025 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 13/06/2025	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
ΔΕΥΤΕΡΑ 16/06/2025 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 20/06/2025	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	
ΔΕΥΤΕΡΑ 23/06/2025 - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 27/06/2025	16:00-18:00	ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ	

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2025 - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2026	Εκπόνηση Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας
---	--

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ

Διδάσκοντες

»»» Διδάσκοντες στο ΠΜΣ

Το διδακτικό έργο του ΠΜΣ ανατίθεται στις ακόλουθες κατηγορίες διδασκόντων:

- α) μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Π.), Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.ΔΙ.Π.) και Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π.) του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ή Ανώτατου Στρατιωτικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Σ.Ε.Ι.),
 - β) ομότιμους Καθηγητές ή αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος ή άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου Α.Ε.Ι.,
 - γ) συνεργαζόμενους καθηγητές,
 - δ) εντεταλμένους διδάσκοντες (Ακαδημαϊκούς Υποτρόφους), επισκέπτες καθηγητές ή επισκέπτες ερευνητές,
 - στ) ερευνητές και ειδικούς λειτουργικούς επιστήμονες ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων ή ερευνητικών κέντρων και ινστιτούτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής,
 - ζ) επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους, οι οποίοι διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις και σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.
- Η ανάθεση του διδακτικού έργου του ΠΜΣ πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου οργάνου, κατόπιν εισήγησης της ΣΕ ή του Διευθυντή του ΠΜΣ.
- Δικαίωμα επίβλεψης διπλωματικών εργασιών έχουν οι διδάσκοντες των περ. α) έως στ) υπό την προϋπόθεση ότι είναι κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του ΠΜΣ δύναται να ανατίθεται η επίβλεψη διπλωματικών εργασιών και σε μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π. και Ε.ΔΙ.Π. του Τμήματος, που δεν έχουν αναλάβει διδακτικό έργο στο ΠΜΣ. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δύναται να ανατίθεται επικουρικό διδακτικό έργο στους υποψήφιους διδάκτορες του Τμήματος ή της Σχολής, υπό την επίβλεψη διδασκόντος του ΠΜΣ.

Ονομαστικός Κατάλογος Διδασκόντων (Αλφαβητικά)

A

Αναγνώστου Χρήστος

B

Βασιλόπουλος Δημήτριος
Βέργου Θεοδοσία

Γ

Γεωργούντζος Αθανάσιος
Γκεδικογλου Ίνγκριντ-Άρτεμις
Γουλές Ανδρέας

Δ

Δαούσης Δημήτριος
Δικαίου Σταυρούλα
Διονυσιώτης Ιωάννης-Ελευθέριος

E

Ευαγγελόπουλος Δημήτριος-Στέργιος
Ευαγγελοπούλου Μαρία-Ελευθερία
Ευσταθίου Γεώργιος

H

Ηλιόπουλος Αλέξιος

Θ

Θωμάς Κωνσταντίνος

K

Καράβης Μιλτιάδης
Καράγεωργας Θεοφάνης
Κατσιμπρή Πελαγία
Καψογεώργου Ευσταθία
Κεραμιώτου Κυριακή
Κήτας Γεώργιος
Κουλουμπή Μαρία
Κουτσιανάς Χρήστος

Λ

Λέκκα Φωτεινή

M

Μαρκέτος Νικόλαος
Μαυραγάνη Κλειώ
Μπανός Άγγελος
Μπενέτος Ιωάννης
Μπερτσιάς Γεώργιος
Μποκή Κυριακή
Μπούμπας Δημήτριος

N

Νίκας Σπυρίδων

Π

Παναγιωτόπουλος Αλέξανδρος
Πανόπουλος Στυλιανός
Παρασκευόπουλος Ελευθέριος
Πρωτογέρου Αθανάσιος

Σ

Σακελλαρίου Κωνσταντίνος
Σιαφάκα Ιωάννα
Σιδέρης Αλέξανδρος
Σιδηρόπουλος Πρόδρομος
Σκένδρος Παναγιώτης
Σφηκάκης Πέτρος
Σωτήραλης Ιωάννης

T

Τεκτονίδου Μαρία
Τζιούφας Αθανάσιος
Τσαλαπάκη Χριστίνα
Τσάλεζα Τίνα
Τσερώνης Δημήτριος

Φ

Φανουριάκης Αντώνιος
Φραγκούλης Γεώργιος

X

Χατζηγιάννη Αιμιλία

»»» Σύντομο Βιογραφικό Διδασκόντων (Αλφαβητικά)

ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ

Ο κ. **Αναγνώστου Χρήστος** είναι Φυσικοθεραπευτής MSc, Προϊστάμενος Παραϊατρικού Τμήματος στο Γενικό Νοσοκομείο Ελευσίνας «ΘΡΙΑΣΙΟ» και κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών στα «Μεταβολικά Νοσήματα των Οστών» (Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ).

Έχει διατελέσει υπεύθυνος του εργαστηρίου φυσικοθεραπείας στο Γ.Ν. Ελευσίνας «ΘΡΙΑΣΙΟ», εκπαιδευτής στα ΤΕΛ ΣΒΙΕ και του ΠΜΣ «Μεταβολικά Νοσήματα των οστών» της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Στο ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» συμμετέχει ως εκπαιδευτής στο «Φροντιστήριο κλινικής εξάσκησης: Φυσιοθεραπεία, εργοθεραπεία και αποκατάσταση ασθενών με ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις».

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

(Δ/ντής ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία»)

Ο κ. **Δημήτριος Βασιλόπουλος** είναι Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας και Δ/ντής της Β' Παθολογικής Κλινικής και του Ομώνυμου Εργαστηρίου της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»). Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με μετεκπαίδευση στις ΗΠΑ (Walter Reed AMC, Washington, Emory University, Atlanta, Clevel and Clinic, Ohio).

Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών (Συντονιστής Προπτυχιακής Εκπαίδευσης, Ιατρική Σχολή, ΕΚΠΑ) και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας Επιστημών Υγείας (Δ/ντής ΠΜΣ Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία), ειδικευόμενων ιατρών στη Ρευματολογία (Υπεύθυνος: Διαπανεπιστημιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης στη Ρευματολογία) καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές-Μυοσκελετικές Παθήσεις. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται οι συστηματικές αγγειίτιδες, οι λοιμώξεις σε ασθενείς με ρευματικές παθήσεις και η αποτελεσματικότητα - ασφάλεια των νεότερων αντιρρευματικών θεραπειών σε ασθενείς με ρευματικά νοσήματα.

ΒΕΡΓΟΥ ΘΕΟΓΝΩΣΙΑ

Η κα **Θεογνωσία Βέργου** είναι Δερματολόγος, απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής Κρήτης, κάτοχος διδακτορικού διπλώματος από την Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ και πρώην Ακαδημαϊκή Υπότροφος στην Α' Πανεπιστημιακή Κλινική Δερματικών και Αφροδισίων Νόσων της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Νοσοκομείο Α. Συγγρός).

Η κα Βέργου έχει διατελέσει εκπαιδευτής Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευόμενων ιατρών στη Δερματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις αυτοάνοσες δερματικές παθήσεις.

Το ερευνητικό της έργο εστιάζεται στη διάγνωση και θεραπεία αυτοάνοσων δερματικών παθήσεων με ιδιαίτερη έμφαση στην ψωρίαση.

ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο κ. **Αθανάσιος Γεωργούντζος** είναι Ρευματολόγος και Δ/ντής του Ρευματολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου Γ. Γεννηματάς, Αθήνα. Είναι Διδάκτωρ της Ιατρικής σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και κάτοχος Μεταπτυχιακού Διοίκησης Υπηρεσιών Υγείας της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας Αθηνών.

Έχει διατελέσει εκπαιδευτής Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευόμενων ιατρών στη Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται στη παθογένεια και θεραπεία των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων.

ΓΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ ΙΝΓΚΡΙΝΤ - ΑΡΤΕΜΙΣ

Η κα **Ίνγκριντ - Άρτεμις Γκεδίκογλου** είναι ειδική Νευρομυοσκελετική Φυσικοθεραπεύτρια, απόφοιτος του Τμήματος Φυσικοθεραπείας της Αθήνας και κάτοχος μεταπτυχιακού του University of Sydney, Australia (MSc Manipulative Physiotherapy).

Το γνωστικό αντικείμενο της αφορά κυρίως τη Νευρομυοσκελετική Φυσικοθεραπεία, τον Κλινικό Συλλογισμό, την κλινική επιτήρηση και την εισήγηση Πτυχιακών Εργασιών. Έχει συνεργαστεί για την Ελλάδα με το Queen Margaret University of Edinburgh, το University of Plymouth, καθώς επίσης με το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, και το Hellenic OMTedu (με

εξειδίκευση στον ώμο, αγκώνα, καρπό/άκρα χείρα), με διδασκαλίες σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Κρήτη, Ρόδο και Ρουμανία. Έχει έναν αριθμό συμμετοχών σε δημοσιεύσεις και συνέδρια ως εισηγήτρια ομιλιών όπως η αποκατάσταση παθήσεων της άκρας χειρός, το βιοψυχοκοινωνικό μοντέλο στον αθλητισμό, ο χρόνιος πόνος κ.α.

ΓΟΥΛΕΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Ο κ. **Ανδρέας Γουλές** είναι Επίκουρος Καθηγητής στην Κλινική και Εργαστήριο Παθολογικής Φυσιολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με μετεκπαίδευση στην Ανοσολογία-Ρευματολογία στις ΗΠΑ (Πανεπιστήμιο Johns Hopkins, Baltimore).

Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής, ειδικευομένων ιατρών στη Ρευματολογία (Υπεύθυνος Οργάνωσης: *Διαπανεπιστημιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης στη Ρευματολογία*) καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στην παθοφυσιολογία και τις κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις των Ρευματικών-Μυοσκελετικών Παθήσεων.

Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται οι συστηματικές ρευματικές παθήσεις και ιδιαίτερα το Σύνδρομο Sjögren.

ΔΑΟΥΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο κ. **Δημήτριος Δαούσης** είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών με μετεκπαίδευση στο Ηνωμένο Βασίλειο (Department of Rheumatology, Dudley Group of Hospitals NHS Trust, Russells Hall Hospital, Birmingham).

Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής, ειδικευομένων ιατρών στη Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται οι συστηματικές ρευματικές παθήσεις (σκληροδερμία) και οι φλεγμονώδεις αρθροπάθειες (αξονικές σπονδυλαρθρίτιδες).

ΔΙΚΑΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

Η κα **Σταυρούλα Δικαίου** είναι Ρευματολόγος με εμπειρία στη διαχείριση του χρόνιου πόνου σε ασθενείς με Ρευματικές και Μυοσκελετικές παθήσεις. Έχει διατελέσει εισηγήτρια στο ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας καθώς και ειδικευομένων ιατρών στη Ρευματολογία.

Είναι συντονίστρια της ομάδας εργασίας για τον Χρόνιο Πόνο της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας και Επαγγελματικής Ένωσης Ρευματολόγων Ελλάδος και συμμετέχει στην επιστημονική ενημέρωση των ρευματολόγων και άλλων ειδικευμένων ιατρών σχετικά με την κατανόηση των μηχανισμών του οξέος ή χρόνιου πόνου και ειδικότερα τη διαχείριση του χρόνιου πόνου σε ασθενείς που πάσχουν από Συστηματικά Ρευματικά Νοσήματα και άλλες παθήσεις του μυοσκελετικού συστήματος.

ΔΙΟΝΥΣΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

Ο κ. **Ιωάννης-Ελευθέριος Διονυσιώτης** είναι Επίκουρος Καθηγητής Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Πατρών. Εργάζεται στην κλινική Αποκατάστασης κακώσεων νωτιαίου μυελού του Πανεπιστημιακού Γενικού Νοσοκομείου Πατρών, κατέχει Διδακτορικό τίτλο σπουδών στις «*Μεταβολές της σύστασης του σώματος στην Παραπληγία*» από το ΕΚΠΑ, ενώ είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών στη «*Γήρανση και τα Χρόνια Νοσήματα*».

Είναι εκπαιδευτής προπτυχιακών φοιτητών Ιατρικής και Φυσικοθεραπείας και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και συναφών επιστημών Υγείας στο αντικείμενο της Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης.

Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται στις κακώσεις του νωτιαίου μυελού, βοτουλινική τοξίνη, σαρκοπενία, ευπάθεια, οστεοπόρωση, πτώσεις και τη γήρανση στα χρόνια νοσήματα.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ-ΣΤΕΡΓΙΟΣ

Ο κ. **Δημήτριος-Στέργιος Ευαγγελόπουλος** είναι Ορθοπαιδικός Χειρουργός, Επίκουρος Καθηγητής στην Γ' Πανεπιστημιακή Ορθοπαιδική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Νοσοκομείο ΚΑΤ). Είναι εκπαιδευτής Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Ορθοπαιδική καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται στις μυοσκελετικές παθήσεις

με ιδιαίτερη εστίαση στις παθήσεις της σπονδυλικής στήλης και στα Μεταβολικά Νοσήματα των οστών.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ-ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Η κα **Μαρία-Ελευθερία Ευαγγελοπούλου** είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νευρολογίας-Νευροχημείας στην Α' Πανεπιστημιακή Νευρολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Αιγινήτειο Νοσοκομείο). Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με μετεκπαίδευση στην Ελβετία (Νοσοκομείο Inselspital, Πανεπιστήμιο της Βέρνης).

Το διδακτικό της έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Νευρολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις αυτοάνοσες Νευρολογικές Παθήσεις.

Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η παθογένεια και οι κλινικοεργαστηριακές εκδηλώσεις των αυτοανόσων νευρολογικών παθήσεων με ιδιαίτερη εστίαση στις απομυελινωτικές παθήσεις. Έχει μεγάλο αριθμό δημοσιεύσεων σε διεθνή περιοδικά καθώς και ανακοινώσεις σε διεθνή και Ελληνικά συνέδρια στους τομείς Νευροβιολογίας, Νευροχημείας, Νευρολογίας, Νευροανοσολογίας και Ανοσολογίας.

ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΓΙΩΡΓΟΣ

Ο κ. **Γιώργος Ευσταθίου** είναι Ψυχολόγος ειδικευμένος στην Κλινική Ψυχολογία σε μεταπτυχιακό επίπεδο και είναι Διδάκτωρ Κλινικής Ψυχολογίας.

Είναι Διδάσκων και Επόπτης Γνωσιακής – Συμπεριφοριστικής Ψυχοθεραπείας στην Εταιρεία Γνωσιακών – Συμπεριφοριστικών Σπουδών και στο Ινστιτούτο Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς σύμφωνα με τα κριτήρια της European Association for Behavioural and Cognitive Therapies. Στο επιστημονικό του έργο περιλαμβάνεται η διδασκαλία μαθημάτων κλινικής και συμβουλευτικής ψυχολογίας στον Τομέα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ Αθηνών και στην Ανώτατη Σχολή Επαγγελματικής και Τεχνικής Εκπαίδευσης. Κύρια ερευνητικά του ενδιαφέροντα είναι η θεραπεία διαταραχών προσωπικότητας και η παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας μέσω ηλεκτρονικών μορφών επικοινωνίας.

Η επιστημονική του δραστηριότητα περιλαμβάνει εκδόσεις βιβλίων, κεφαλαίων σε συλλογικούς τόμους, άρθρων σε επι-

στημονικά περιοδικά, πανεπιστημιακών σημειώσεων και μεταφράσεων ξένων συγγραμμάτων καθώς και συμμετοχές σε συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Συνεργάζεται ως κριτής με ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Είναι ιδρυτικό μέλος και Πρόεδρος της Εταιρείας Γνωσιακών – Συμπεριφοριστικών Σπουδών και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς.

ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΙΟΣ

Ο κ. **Αλέξιος Ηλιόπουλος** είναι Ρευματολόγος, Δ/ντής του Ρευματολογικού Τμήματος του Νοσοκομείου ΝΙΜΤΣ. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Ιατρικό Τμήμα ΣΣΑΣ) με μετεκπαίδευση στην Ρευματολογία στις ΗΠΑ (Department of Clinical Investigation, Walter Reed Army Medical Center, Washington, DC).

Ο κ. Ηλιόπουλος έχει διατελέσει εκπαιδευτής Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται στη θεραπεία των φλεγμονωδών αρθριτίδων με τους νεότερους βιολογικούς και στοχευμένους παράγοντες καθώς και στα μεταβολικά νοσήματα των οστών.

ΘΩΜΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο κ. **Κωνσταντίνος Θωμάς** είναι Παθολόγος-Λοιμωξιολόγος, Επιμελητής Β' ΕΣΥ στην Δ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ (ΠΓΝ Αττικών), απόφοιτος του ΠΜΣ «Διεθνής Ιατρική-Διαχείριση Κρίσεων Υγείας» της Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ και Διδάκτωρ της ίδιας σχολής με το αντικείμενο της διδακτορικής του διατριβής να αφορά τη μελέτη της φυσικής πορείας, της εμφάνισης σοβαρών λοιμώξεων και της αποτελεσματικότητας της σύγχρονης θεραπευτικής στρατηγικής σε ασθενείς με ANCA-σχετιζόμενες αγγειίτιδες.

Ο κ. Θωμάς είναι εκπαιδευτής Προπτυχιακών φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Παθολογία και Ρευματολογία, Μεταπτυχιακών φοιτητών στο ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία», καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις λοιμώξεις που αφορούν σε ασθενείς που λαμβάνουν ανοσοκατασταλτικές ή ανοσοτροποποιητικές θεραπείες ενώ είναι εκ των συντονιστών των εκπαιδευτικών συναντήσεων για τους εξειδικευόμενους

Λοιμωξιολογίας της Δ' Παθολογικής Κλινικής του ΠΓΝ «Αττικόν». Είναι μέλος της επιτροπής Θεραπευτικών Πρωτοκόλλων για τις Συστηματικές Αγγειίτιδες και της Ομάδας Εργασίας για τη σύνταξη κατευθυντηρίων οδηγιών για τους εμβολιασμούς ασθενών με ρευματικές παθήσεις υπό ανοσοτροποποιητικές θεραπείες της ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ.

Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται στην πρόληψη, διάγνωση και θεραπεία των λοιμώξεων σε ασθενείς με φλεγμονώδεις ρευματικές παθήσεις, στη φυματίωση και την HIV λοίμωξη.

ΚΑΡΑΒΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ

Ο κ. **Μιλτιάδης Καραβής**, MD, MSc, FICAE, αποφοίτησε από την Ιατρική σχολή του Πανεπιστημίου του Βουκουρεστίου το 1985. Εργάστηκε από το 1986 στο Κέντρο Έρευνας και Εφαρμογής Βελονισμού της Αθήνας. Εξειδικεύτηκε στη φυσιατρική και απέκτησε την ειδικότητα του ιατρού Φυσικής Ιατρικής και Αποκατάστασης (φυσιάτρου) το 1995.

Από το 1992 διευθύνει το Διεθνές Μετεκπαιδευτικό Κέντρο Βελονισμού της Αθήνας. Από το 2014 είναι πρόεδρος και υπεύθυνος του μετεκπαιδευτικού – επιμορφωτικού προγράμματος της Ελληνικής Ιατρικής Εταιρείας Βελονισμού. Συμμετέχει σε πέντε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών του ΕΚΠΑ και με 50 εκπαιδευτικές ώρες στο πρόγραμμα εκπαίδευσης στο Βελονισμό του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑΔΑ). Το 2019 ολοκλήρωσε το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ «Αλγολογία, αντιμετώπιση του πόνου, διάγνωση και θεραπεία, φαρμακευτικές παρεμβάσεις και άλλες τεχνικές». Συμμετείχε, επίσης, στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Η επιστήμη του Stress και η προαγωγή της Υγείας».

Έχει γράψει τρεις μονογραφίες, μια πραγματεία, τρία ιατρικά εγχειρίδια και δύο κεφάλαια σε ισάριθμα ιατρικά συγγράμματα για τη θεραπευτική δράση του βελονισμού.

ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΑΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ

Ο κ. **Θεοφάνης Καραγεωργας** είναι Ρευματολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης στην Δ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (ΠΓΝ Αττικόν) και απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου της Perugia.

Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων

στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται στις συστηματικές αυτοάνοσες ρευματικές παθήσεις με προσβολή του πνεύμονα.

ΚΑΤΣΙΜΠΡΗ ΠΕΛΑΓΙΑ

Η κα **Πελαγία Κατσιμπρή** είναι Ρευματολόγος, Διευθύντρια ΕΣΥ στη Ρευματολογική Κλινική του ΓΝΑ «ΚΑΤ» από τον Ιούνιο 2023. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής Charing Cross and Westminster του Πανεπιστημίου του Λονδίνου.

Μετά την ολοκλήρωση της ειδικότητας της στο Λονδίνο και τα Ιωάννινα, εργάστηκε ως ιδιώτης με ταυτόχρονη απασχόληση ως επιστημονικός συνεργάτης στο ΠΓΝ «Αττικόν» με ειδικό ενδιαφέρον στις μεταβολικές παθήσεις των οστών και τις φλεγμονώδεις αρθρίτιδες. Από το 2010 διορίστηκε ως ρευματολόγος στην Δ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, ΠΓΝ Αττικόν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον στις φλεγμονώδεις αρθρίτιδες, όπως ρευματοειδή και ψωριασική αρθρίτιδα και στο συστηματικό ερυθηματώδη λύκο. Από το 2011 σε συνεργασία με τη Δερματολογική Κλινική του ΠΓΝ «Αττικόν» οργάνωσε και ήταν συνυπεύθυνη του Διεπιστημονικού Ιατρείου Ψωριασικής Αρθρίτιδας.

Το διδακτικό της έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Το ερευνητικό της έργο εστιάζεται στις φλεγμονώδεις αρθρίτιδες (ρευματοειδής και ψωριασική αρθρίτιδα) και τα μεταβολικά νοσήματα των οστών.

ΚΑΨΟΓΕΩΡΓΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

Η κα **Ευσταθία Καψογεώργου** είναι Καθηγήτρια Ανοσολογίας στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ (Κλινική και Εργαστήριο Παθολογικής Φυσιολογίας). Είναι απόφοιτος του Τμήματος Βιολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών και κάτοχος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών στην Δημόσια Υγεία από την Σχολή Δημόσιας Υγείας.

Το διδακτικό της έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας (Φαρμακευτική, Οδοντιατρική), στην Ανοσολογία των Ρευματικών παθήσεων.

Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η παθογένεια των αυτοάνοσων ρευματικών παθήσεων και ιδιαίτερα του Συνδρόμου Sjögren.

ΚΕΡΑΜΙΩΤΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η κα **Κυριακή Κεραμιώτου** είναι Εργοθεραπεύτρια, Υπεύθυνη του Τμήματος Εργοθεραπείας του Γενικού Νοσοκομείου Ελευσίνας 'ΘΡΙΑΣΙΟ', κάτοχος Μεταπτυχιακών Τίτλων Σπουδών στα «Μεταβολικά Νοσήματα των Οστών» (Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ) και «Hand Therapy» (University of Derby, U.K.) καθώς και Διδακτορικού Διπλώματος από την Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ. Είναι εκπαιδευτρια σε προπτυχιακούς φοιτητές Εργοθεραπείας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό καθώς και Μεταπτυχιακών Φοιτητών της Ιατρικής και άλλων Σχολών Επιστημών Υγείας στα ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία», «Φυσιολογία της Γήρανσης και Γηριατρικά Σύνδρομα» και «Αλγολογία». Το ερευνητικό της έργο εστιάζεται στο ρόλο της εργοθεραπείας στην αντιμετώπιση ασθενών με αυτοάνοσες ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις.

ΚΗΤΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο κ. **Γεώργιος Κήτας** είναι Καθηγητής Ρευματολογίας στο Ηνωμένο Βασίλειο (Manchester University, Birmingham University, Wolverhampton University), Επισκέπτης Καθηγητής στην Ελλάδα και από το 2011 Δ/ντής Ρευματολογίας στο Νοσοκομείο «Υγεία», Αθήνα. Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές-Μυοσκελετικές Παθήσεις. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται οι φλεγμονώδεις αρθρίτιδες, οι συννοσηρότητες των ρευματικών παθήσεων καθώς και ο ρόλος της άσκησης στην αντιμετώπιση των ρευματικών-μυοσκελετικών παθήσεων.

ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ ΜΑΡΙΑ

Η κα **Μαρία Κουλουμπή** είναι Λέκτορας Εφαρμογών στο Τμήμα Εργοθεραπείας της Σχολής Επιστημών Υγείας Πρόνοιας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής με μεταπτυχιακές σπουδές στο Ηνωμένο Βασίλειο (Msc in Occupational Therapy, University of East London).

Είναι εκπαιδευτρια σε προπτυχιακούς φοιτητές Εργοθεραπείας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό καθώς και Μεταπτυχιακών Φοιτητών της Ιατρικής και άλλων Σχολών Επιστημών Υγείας (ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία») στην Εργοθεραπεία. Το ερευνητικό της έργο εστιάζεται στο ρόλο της εργοθεραπείας στην αντιμετώπιση ασθενών με διαφορετικές μυοσκελετικές και νευρολογικές παθήσεις.

ΚΟΥΤΣΙΑΝΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Ο κ. **Χρήστος Κουτσιανάς** είναι Παθολόγος-Ρευματολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης στη Β' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Γ.Ν.Α. «Ιπποκράτειο»), απόφοιτος και κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος από την Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ. Έχει μετεκπαιδευτεί στη Ρευματολογία στο The Dudley Group NHS Foundation Trust στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου εργάστηκε και ως επιμελητής.

Ο Δρ. Κουτσιανάς είναι εκπαιδευτής Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Παθολογία και Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται στις συστηματικές αγγειίτιδες, στη μελέτη των λοιμώξεων σχετιζόμενων με ρευματικές παθήσεις, στην αποτελεσματικότητα - ασφάλεια των αντιρευματικών θεραπειών σε ασθενείς με ρευματικά νοσήματα καθώς και τη χρήση της υπερηχογραφίας του μυοσκελετικού στη διάγνωση και παρακολούθηση ασθενών με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις.

ΛΕΚΚΑ ΦΩΤΕΙΝΗ

Η κα **Φωτεινή Λέκκα** είναι Ψυχολόγος, ειδικευμένη στην Κλινική Ψυχολογία σε μεταπτυχιακό επίπεδο και είναι Διδάκτωρ Κλινικής Ψυχολογίας.

Είναι Διδάσκουσα και Επόπτρια Γνωσιακής – Συμπεριφοριστικής Ψυχοθεραπείας στην Εταιρεία Γνωσιακών – Συμπεριφοριστικών Σπουδών και στο Ινστιτούτο Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς σύμφωνα με τα κριτήρια της European Association for Behavioural and Cognitive Therapies. Είναι πιστοποιημένη διδάσκουσα της Γνωσιακής – Συμπεριφοριστικής Ψυχοθεραπείας (MBCT, Certified Mindfulness Based Cognitive Therapy Teacher) με πιστοποίηση από το Oxford Mindfulness Foundation του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης.

Συμμετέχει ως εκπαιδεύτρια και επόπτρια στη διετή εκπαίδευση στη Γνωσιακή Θεραπεία βασισμένη στην Ενσυνειδητότητα (MBCT) και σε παρεμβάσεις που βασίζονται στην ενσυνειδητότητα (Mindfulness Based Interventions) που διοργανώνεται από το Oxford Mindfulness Foundation του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης σε συνεργασία με την Εταιρεία Γνωσιακών – Συμπεριφοριστικών Σπουδών.

Κύρια ερευνητικά της ενδιαφέροντα είναι η ενσωμάτωση τεχνικών και παρεμβάσεων που βασίζονται στην ενσυνειδητότητα (Mindfulness Based Interventions) στο γνωσιακό συμπεριφοριστικό μοντέλο ψυχοθεραπείας και την κλινική πράξη.

Η επιστημονική της δραστηριότητα περιλαμβάνει εκδόσεις βιβλίων, κεφαλαίων σε συλλογικούς τόμους, άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά, πανεπιστημιακών σημειώσεων και μεταφράσεων ξένων συγγραμμάτων καθώς και συμμετοχές σε συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Είναι Βοηθός Σύνταξης του Περιοδικού «Γνωσιακή – Συμπεριφοριστική Έρευνα & Θεραπεία» και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ινστιτούτου Έρευνας και Θεραπείας της Συμπεριφοράς.

ΜΑΡΚΕΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ο κ. **Νικόλαος Μαρκέτος** είναι Ρευματολόγος, Εντεταλμένος Διδάσκων του Τμήματος Μοριακής και Εφαρμοσμένης Φυσιολογίας, του Εργαστηρίου Φυσιολογίας, της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ). Μετά την αποφοίτηση από την Ιατρική Σχολή Αθηνών και την Ειδικότητα Παθολογίας επί 2ετία στο νοσοκομείο «Αγία Όλγα» στην Αθήνα, απέκτησε την Ειδικότητα της Ρευματολογίας από το Πανεπιστημιακό νοσοκομείο του Linköping, στη Σουηδία.

Είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού τίτλου στα «Μεταβολικά Νοσήματα των Οστών» και διδακτορικού τίτλου από την Ιατρική σχολή του ΕΚΠΑ.

Επί του παρόντος είναι υπεύθυνος στο Εργαστήριο Φυσιολογίας για την καταγραφή σε κοορτή ασθενών με συμπτώματα ξηρότητας και παρουσία αυτοαντισωμάτων σκληροδέρματος, καθώς και στη διεθνή πλατφόρμα καταγραφής ασθενών με Μυοσίτιδα MYONET.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται στη μελέτη και τις εφαρμογές των αυτοαντισωμάτων στη διάγνωση και αντιμετώπιση αυτοάνοσων νοσημάτων, πιο ειδικά στο σύνδρομο Sjögren και τις μυοσίτιδες.

Έχει συμμετάσχει σε ερευνητικά πρωτόκολλα ως κύριος ερευνητής, συγγραφή κεφαλαίων σε ελληνικά και ξένα συγγράμματα, καθώς και σε ερευνητικές εργασίες ως πρώτος συγγραφέας. Έχει συμμετάσχει ως ομιλητής σε ημερίδες νοσοκομείων, ελληνικά και διεθνή επιστημονικά συνέδρια με παρουσιάσεις στα ελληνικά, αγγλικά και σουηδικά όπου έχει λάβει διακρίσεις.

ΜΑΥΡΑΓΑΝΗ ΚΛΕΙΩ (Μέλος της ΣΕ του ΠΜΣ

«Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία»)

Η κα **Κλειώ Μαυραγάνη** είναι Ρευματολόγος, Καθηγήτρια στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με μετεκπαίδευση στην Εσωτερική Παθολογία στο Ηνωμένο Βασίλειο (Imperial College) και σε Ανοσολογία/Ρευματολογία στις ΗΠΑ (Hospital for Special Surgery, Weill Cornell Medical College, New York).

Το διδακτικό της έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής (Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία», Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ) και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία και Παθολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές - Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η παθογένεια και έγκαιρη διάγνωση των συστηματικών ρευματικών παθήσεων και ιδιαίτερα του Συνδρόμου Sjögren και των φλεγμονωδών μυοσιτίδων.

ΜΠΑΝΟΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

Ο κ. **Άγγελος Μπανός** είναι απόφοιτος του Τμήματος Βιολογίας και της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, κάτοχος διδακτορικού διπλώματος από την Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ και Μεταδιδακτορικός Ερευνητής στο Εργαστήριο Αυτοανοσίας και Φλεγμονής του ΙΒΕΑΑ

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την μελέτη των μοριακών μηχανισμών που συμμετέχουν στην παθοφυσιολογία συστηματικών αυτοάνοσων ρευματικών παθήσεων όπως ο Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος και οι Αγγειίτιδες, χρησιμοποιώντας τεχνολογίες τελευταίας γενιάς.

ΜΠΕΝΕΤΟΣ Σ. ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο κ. **Ιωάννης Σ. Μπενέτος** είναι διδάκτωρ Ιατρικής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και Ακαδημαϊκός Υπότροφος με γνωστικό αντικείμενο τις αθλητικές κακώσεις στην Γ' Ορθοπαιδική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Νοσοκομείο ΚΑΤ).

Εξειδικεύεται στις πλέον σύγχρονες μεθόδους αρθροσκοπικής και ελάχιστα παρεμβατικής χειρουργικής των μεγάλων αρθρώσεων όπως επίσης και στις πρωτοποριακές βιολογικές θεραπείες. Ειδικοτεύθηκε στην Ορθοπαιδική Χειρουργική και Τραυματολογία στην Γ' Ορθοπαιδική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Νοσοκομείο ΚΑΤ) και έπειτα εργάστηκε ως έμμισθος κλινικός υπότροφος (ISAKOS Clinical Fellow) στο τμήμα Χειρουργικής Γόνατος-Άκρου ποδός και Αθλητικής Τραυματολογίας της Κλινικής ΑΤΟΣ στη Χαϊδελβέργη Γερμανίας, δίπλα σε παγκοσμίως αναγνωρισμένης αξίας Ορθοπαιδικούς Χειρουργούς. Ακολούθως, επί δύο συναπτά έτη εργάστηκε ως Επικουρικός Επιμελητής στην Γ' Ορθοπαιδική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (νοσοκομείο ΚΑΤ) όπου μέχρι και σήμερα προσφέρει τις υπηρεσίες του ως εκλεγμένος Ακαδημαϊκός υπότροφος.

Ο κ. Μπενέτος έχει διατελέσει εκπαιδευτής Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Ορθοπαιδική καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Το 2009 ανακηρύχθηκε Διδάκτωρ Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών με βαθμό άριστα, ενώ κατέχει αξιοσημείωτο ακαδημαϊκό εκπαιδευτικό και συγγραφικό έργο με πλήθος ομιλιών και πάνω από 40 δημοσιεύσεις σε αναγνωρισμένα ξενόγλωσσα ιατρικά περιοδικά. Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται στις

μυοσκελετικές παθήσεις με ιδιαίτερη εστίαση στις παθήσεις γόνατος και σπονδυλικής στήλης.

ΜΠΕΡΤΣΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο κ. **Γεώργιος Μπερτσίας** είναι Αναπληρωτής Καθηγητής Ρευματολογίας-Κλινικής Ανοσολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης (Ρευματολογική Κλινική). Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Κρήτης με μετεκπαίδευση στις ΗΠΑ (National Institutes of Health, Bethesda).

Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις και την Ανοσολογία. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η παθογένεια, αντιμετώπιση και έκβαση των συστηματικών ρευματικών παθήσεων και ιδιαίτερα του Συστηματικού Ερυθηματώδους Λύκου.

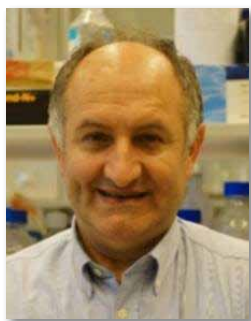

ΜΠΟΚΗ ΚΥΡΙΑΚΗ

Η κα **Κυριακή Μποκή** είναι Ρευματολόγος, Δ/ντρια στο Νοσοκομείο Μετροπόλιταν General, πρώην Δ/ντρια της Ρευματολογικής Μονάδας του Νοσοκομείου «Σισμανόγλειο» και πρώην Πρόεδρος της Ελληνικής Ρευματολογικής Εταιρείας (ΕΡΕ-ΕΠΕΡΕ). Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με μετεκπαίδευση στη Ρευματολογία στο Ηνωμένο Βασίλειο (Rheumatology Unit UMDS Guy's Hospital, Λονδίνο).

Η κα Μποκή είναι εκπαιδευτρια Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Το ερευνητικό της έργο εστιάζεται στις συστηματικές ρευματικές παθήσεις και ιδιαίτερα στις συστηματικές αγγειίτιδες.

ΜΠΟΥΜΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

(Μέλος της ΣΕ του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία»)

Ο κ. **Δημήτριος Τ. Μπούμπας** μετεκπαιδεύθηκε στην Ανοσολογία, Παθολογία και Ρευματολογία στις ΗΠΑ. Εργάστηκε επί μία δεκαετία ως Ερευνητής στα Εθνικά Ιδρύματα Υγείας των ΗΠΑ (NIH) πριν τον επαναπατρισμό του το 1999. Υπηρέτησε αρχικά στο Πανεπιστήμιο Κρήτης ως Διευθυντής της Παθολογικής Κλινικής και της Κλινικής Ρευματολογίας, Κλινικής Ανοσολογίας και Αλλεργιολογίας του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Ηρακλείου. Το 2012 μετακινήθηκε στο ΕΚΠΑ όπου διηύθυνε τη Δ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο «Αττικόν» μέχρι το 2023. Είναι Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής ΠΜΣ Μοριακής Βιοϊατρικής του ΕΚΠΑ, και Συνεργαζόμενο Μέλος του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

Το ερευνητικό του ενδιαφέρον εστιάζεται στη συστηματική αυτοάνοση και τη φλεγμονή. Το ερευνητικό έργο του χρηματοδοτήθηκε από Εθνικά (ΕΠΕΑΕΚ II, Πυθαγόρας I, II, Ηράκλειος, Θαλής, Αριστεία) και Ευρωπαϊκά Προγράμματα (AUTOCURE FP-6; BTCURE, IMI, FOREUM, ERC Advanced Grant). Διετέλεσε Πρόεδρος (2008-2014) της Επιτροπής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας (ERC) (Life Sciences-7, Diagnostic Tools, Therapies and Public Health-Advanced Grants), Αντιπρόεδρος της Επιτροπής του ERC για τις Συνέργειες (SYNERGY), Μέλος του ΔΣ του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ, 2002-2004), Πρόεδρος της Επιτροπής Εκπαίδευσης και Ειδίκευσης Ευρωπαϊκής Ρευματολογικής Εταιρείας, Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ομάδος Εργασίας για το Συστηματικό Ερυθηματώδη Λύκο και Associate Editor του περιοδικού Annals of Rheumatic Diseases (IF 29.1).

Έχει διατελέσει επίσης Πρόεδρος Ιατρικής Εταιρείας Αθηνών, Μέλος του ΔΣ του ΠΓΝ «ΑΤΤΙΚΟΝ» και Μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας (Academia Europaea). Το 2021 εξελέγη πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕΣΥ).

ΝΙΚΑΣ ΣΠΥΡΟΣ

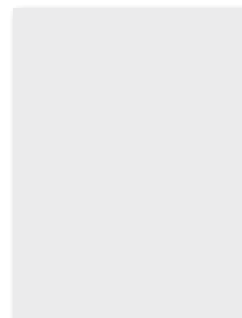
Ο κ. **Σπύρος Νίκας** είναι Ρευματολόγος, απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων με μετεκπαίδευση στην Αγγλία (Russells Hall Hospital, Birmingham).

Είναι εκπαιδευτής στον υπέρηχο μυοσκελετικού σε Ρευματολογικές Κλινικές και σε σεμινάρια εγχύσεων – διηθήσεων αρθρώσεων και περι-αρθρικών δομών με ιδιαίτερη ενασχόληση με τον χρόνιο πόνο σε ασθενείς με ρευματικές-μυοσκελετικές παθήσεις.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Ο κ. **Αλέξανδρος Παναγιωτόπουλος** είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και κάτοχος Μεταπτυχιακού Διπλώματος στην «Ρευματολογία - Μυοσκελετική Υγεία» από την Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν τα συστηματικά αυτοάνοσα ρευματικά νοσήματα και ιδιαίτερα τον Συστηματικό Ερυθηματώδη Λύκο και τις αγγειίτιδες καθώς και τις συννοσηρότητες που σχετίζονται με φλεγμονώδεις ρευματικές παθήσεις. Είναι ενεργό μέλος της EMEUNET (δίκτυο νέων Ρευματολόγων της Ευρωπαϊκής Ρευματολογικής Εταιρείας-EULAR, Country Liaison Sub-Committee) και έχει συμμετάσχει σε πολλά επισημονικά συνέδρια στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

Ο κ. **Πανόπουλος Στυλιανός** είναι Ρευματολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης στη Α' Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Γ.Ν.Α. «Λαϊκό»). Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και κάτοχος Μεταπτυχιακού (Μεταβολικά Νοσήματα των Οστών) και Διδακτορικού Διπλώματος από την ίδια Σχολή.

Το ερευνητικό του ενδιαφέρον αφορά τα συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα και ιδιαίτερα την συστηματική σκληροδερμία. Είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ομάδας Εργασίας EUSTAR ενώ έχει συμμετάσχει σε διεθνείς πολυκεντρικές μελέτες στο ίδιο αντικείμενο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

Ο κ. **Ελευθέριος Παρασκευόπουλος** είναι πτυχιούχος φυσικοθεραπευτής και μέλος του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών (ΠΣΦ). Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου (Master of Science) από το Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (ΤΕΦΑΑ) του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας με εξειδίκευση στην κλινική εμβιομηχανική. Έχει πραγματοποιήσει μεταπτυχιακές σπουδές στο Manual Therapy (διά των χειρών θεραπεία) όπου έχει λάβει τον τίτλο του Orthopaedic Manual Therapist (OMT) με αναγνώριση από την Παγκόσμια Ομοσπονδία Manual Therapy (International Federation of Orthopaedic Manipulative Physical Therapists-IFOMPT).

Ολοκλήρωσε τις διδακτορικές του Σπουδές το 2022 στο Τμήμα Φυσικοθεραπείας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής ερευνώντας την επίδραση της ετερόπλευρης άσκησης στη δυσκίνητη ωμοπλάτη αθλητών με δραστηριότητες πάνω από το ύψος του ώμου. Έκτοτε εργάζεται στο Τμήμα Φυσικοθεραπείας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου μέσω του προγράμματος ΕΣΠΑ «Απόκτηση Ακαδημαϊκής Εμπειρίας για νέους επιστήμονες κατόχους Διδακτορικού.

Τα κύρια ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στην αποκατάσταση δυσλειτουργιών του ώμου σε επαγγελματίες αθλητές πετοσφαίρισης. Ταυτόχρονα, συμμετέχει στην οργάνωση σεμιναρίων επιμόρφωσης σχετικών με τη Μυοπεριτονιακή Απελευθέρωση, του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, με επιστημονική υπεύθυνη την Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Δρ. Παπανδρέου Μαρία.

Έχει εργαστεί επί σειρά ετών στην Βρετανία και στην Ελλάδα ως Φυσικοθεραπευτής με εξειδίκευση στην αθλητική φυσικοθεραπεία στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα. Είναι επί σειρά ετών Φυσικοθεραπευτής της Ελληνικής Εθνικής Ομάδας Κωπηλασίας (Ανδρών-Γυναικών).

Από τον Ιανουάριο του 2023 συνέχισε την ερευνητική του δραστηριότητα με την έναρξη εκπόνησης μεταδιδακτορικής έρευνας με θέμα «Πρόληψη τραυματισμών στην ωμική ζώνη σε αθλητές με Δραστηριότητες Πάνω από το Ύψος του Ώμου: Διαγνωστική αξία της δοκιμασίας πεδίου Arm Care Screen Test (ACS)» σκοπό να σχεδιάσει ένα πρόγραμμα εντοπισμού αθλητών με ΔΠΥΩ που διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο τραυματισμού στην ωμική ζώνη.

ΠΡΩΤΟΓΕΡΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ο κ. **Αθανάσιος Πρωτογέρου** είναι Καθηγητής Παθολογικής Φυσιολογίας στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ (Κλινική και Εργαστήριο Παθολογικής Φυσιολογίας). Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με μετεκπαίδευση στη Γαλλία (Université Paris Descartes, Παρίσι) και την Ολλανδία (University of Maastricht).

Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας ειδικευομένων ιατρών στην Παθολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στην αρτηριακή υπέρταση και στην αγγειακή νόσο-καρδιαγγειακή πρόληψη.

Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται στην παθοφυσιολογία, επιδημιολογία, διάγνωση και θεραπεία της αρτηριακής υπέρτασης και στην καρδιαγγειακή καρδιαγγειακή πρόληψη, σε άτομα με πολλαπλούς παράγοντες καρδιαγγειακού κινδύνου καθώς και ασθενείς με ειδικά νοσήματα (φλεγμονώδη αρθρίτιδα, HIV κ.ά.).

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ο κ. **Κωνσταντίνος Σακελλαρίου** είναι φυσικοθεραπευτής με εξειδίκευση στο Manual Therapy. Αποφοίτησε από τη σχολή Φυσικοθεραπείας το 1989 και από τότε εργάστηκε σαν ελεύθερος επαγγελματίας στην Ελλάδα μέχρι το 1996, το 1997 και το 1998 εργάστηκε σε κλινική αποκατάστασης στη Γερμανία ενώ από το 1998 επανήλθε στην Ελλάδα και εργάζεται ως ελεύθερος επαγγελματίας.

Από το 1998 που απόκτησε το πτυχίο του Orthopedic Musculoskeletal Physiotherapist ασχολείται επαγγελματικά με την εκπαίδευση φυσικοθεραπευτών σε διάφορα προγράμματα εξειδίκευσης στο Manual Therapy στην Ελλάδα και το εξωτερικό σε χώρες όπως η Ρουμανία, η Κύπρος, η Κορέα και το Βέλγιο. Το 2018 ολοκλήρωσε το μεταπτυχιακό του στη «Μοριακή και εφαρμοσμένη φυσιολογία» στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ.

ΣΙΑΦΑΚΑ ΙΩΑΝΝΑ

Η κα **Ιωάννα Σιαφάκα** είναι Ομότιμη Καθηγήτρια Αναισθησιολογίας και Θεραπείας Πόνου της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Ιδρυτής και πρώτος διευθυντής του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών ΕΚΠΑ με τίτλο: «Αλγολογία: Αντιμετώπιση του Πόνου, Διάγνωση, Θεραπεία, Φαρμακευτικές Παρεμβατικές και άλλες τεχνικές».

Το διδακτικό της έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Αναισθησιολογία και Αλγολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στην διαχείριση του πόνου και την Παρηγορική Αγωγή.

Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η διαχείριση του πόνου και η Παρηγορική Αγωγή σε ασθενείς με ποικίλες παθήσεις.

Είναι πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρίας Θεραπείας Πόνου και Παρηγορικής Φροντίδας και μέλος του ΔΣ της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρίας.

ΣΙΔΕΡΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Ο κ. **Αλέξανδρος Σιδέρης** είναι Ειδικός Μυοσκελετικός Φυσικοθεραπευτής με κλινική εμπειρία πάνω από 20 χρόνια στον τομέα της Αποκατάστασης. Είναι πιστοποιημένος κλινικός εκπαιδευτής στον Βιοϊατρικό Βελονισμό στο Πανεπιστημιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης Ιατρών και Φυσικοθεραπευτών στο Βελονισμό (Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής) και στην Ειδική Χειροθεραπεία (Manual Therapy) στον διεθνώς πιστοποιημένο φορέα Διά Βίου Μάθησης HOMTeDu. Απέκτησε με ειδικές εξετάσεις (EFIC) από το Πανεπιστήμιο της Leuven, τον τίτλο του Pain Physiotherapist (EDPP), ενώ είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών στην «Μοριακή και Εφαρμοσμένη Φυσιολογία» (Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ).

Είναι υπεύθυνος κλινικής άσκησης στο Ιατρείο Πόνου του Αρεταίειου Νοσοκομείου ενώ συμμετέχει στην οργάνωση του Φροντιστηρίου Κλινικής Εξάσκησης: «Φυσιοθεραπεία, εργοθεραπεία και αποκατάσταση ασθενών με ρευματικές και μυοσκελετικές παθήσεις» στο ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία».

ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ

Ο κ. **Πρόδρομος Σιδηρόπουλος** είναι Καθηγητής Ρευματολογίας και Δ/ντής της Κλινικής Ρευματολογίας και Κλινικής Ανοσολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Κρήτης. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με μετεκπαίδευση στις ΗΠΑ (Northwestern University Medical School, Σικάγο).

Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις και την Ανοσολογία. Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η παθογένεια και αντιμετώπιση των φλεγμονωδών αρθριτίδων (ρευματοειδής αρθρίτιδα, σπονδυλαρθρίτιδες) και των συστηματικών ρευματικών παθήσεων (Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος).

ΣΚΕΝΔΡΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ο κ. **Παναγιώτης Σκένδρος** είναι Καθηγητής Παθολογίας στην Α' Παθολογική Κλινική του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Αλεξανδρούπολης, Τμήμα Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με μετεκπαίδευση στη Γαλλία (Groupe Hospitalier Pitié-Salpêtrière, Paris).

Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας, Ειδικευομένων Ιατρών στην Παθολογία καθώς και Ειδικευμένων Ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στην Παθολογία και Κλινική Ανοσολογία. Είναι μέλος της Επιτροπής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Μεταφραστικής Ιατρικής (EUSTM). Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η παθογένεια και αντιμετώπιση των συστηματικών φλεγμονωδών παθήσεων και ιδιαίτερα των αυτοανόσων και αυτοφλεγμονωδών.

ΣΦΗΚΑΚΗΣ Π. ΠΕΤΡΟΣ

Ο κ. **Πέτρος Π. Σφηκάκης** είναι Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας, Δ/ντής της Α΄ Προπαιδευτικής Παθολογικής Κλινικής (ΓΝΑ Λαϊκό) και πρώην Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με μετεκπαίδευση στις ΗΠΑ (Department of Clinical Investigation, Walter Reed AMC, Washington DC).

Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση στην Ρευματολογία, Παθολογία και Γηριατρική Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας και ειδικευομένων ιατρών, υπήρξε δε ο πρώτος Διευθυντής του ΠΜΣ "Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία".

Στα τρέχοντα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η παθογένεια και αντιμετώπιση των συστηματικών ρευματικών παθήσεων και ιδιαίτερα της Συστηματικής Σκληροδερμίας και της νόσου Αδαμαντιάδη-Behcet, καθώς και οι μηχανισμοί της γήρανσης.

ΣΩΤΗΡΑΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ο κ. **Ιωάννης Σωτήραλης** είναι Φυσικοθεραπευτής και κλινικός εκπαιδευτής με εξειδίκευση στην χειροθεραπεία (Manual Therapy - OMPT), στη διάγνωση και θεραπεία παθήσεων της Σπονδυλικής Στήλης και στην διαχείριση του οξύ και χρόνιου μυοσκελετικού πόνου.

Είναι κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών στη «*Μοριακή και Εφαρμοσμένη Φυσιολογία*» (Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ), του Ευρωπαϊκού διπλώματος για τη διαχείριση του πόνου EDPP από την EFIC που αποτελεί την ευρωπαϊκή υποομάδα του διεθνούς οργανισμού για την αντιμετώπιση του πόνου (IASP).

Υπήρξε ο κύριος μεταφραστής της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων Pedro Database στα Ελληνικά καθώς και πληροφοριών για τους ασθενείς χρόνιου πόνου για την EFIC (European Pain Federation).

Συμμετέχει στο ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία» με διαλέξεις σχετικές με τη φυσιοθεραπευτική αντιμετώπιση παθήσεων της σπονδυλικής στήλης.

ΤΕΚΤΟΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ

(Μέλος της ΣΕ του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία»)

Η κα **Μαρία Τεκτονίδου** είναι Καθηγήτρια Παθολογίας-Ρευματολογίας και Υπεύθυνη της Ρευματολογικής Μονάδας στην Α΄ Προπαιδευτική Παθολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (ΓΝΑ Λαϊκό). Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΔΠΘ με μετεκπαίδευση στις ΗΠΑ (National Institutes of Health, Bethesda, Maryland).

Το διδακτικό της έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας Επιστημών Υγείας (Μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία»), ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία (Υπεύθυνη του Διαπανεπιστημιακού Προγράμματος Εκπαίδευσης στη Ρευματολογία) και Παθολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές-Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Στα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η παθογένεια και αντιμετώπιση των συστηματικών ρευματικών παθήσεων και ιδιαίτερα του Αντιφωσfolιπιδικού Συνδρόμου και του Συστηματικού Ερυθηματώδους Λύκου.

ΤΖΙΟΥΦΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (Μέλος της ΣΕ του ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία»)

Ο κ. **Αθανάσιος Γ. Τζιούφας**, έλαβε το πτυχίο της Ιατρικής από το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων το 1983, το διδακτορικό του δίπλωμα από το ίδιο Πανεπιστήμιο το 1989 και την ειδικότητα Ρευματολογίας το 1994.

Το 2010 εξελέγη Καθηγητής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 2011-2022 διετέλεσε Διευθυντής της Κλινικής και τού Εργαστηρίου της Παθολογικής Φυσιολογίας. Το 2006-2007 υπηρέτησε ως Επισκέπτης Ερευνητής στα Εθνικά Ινστιτούτα Υγείας των ΗΠΑ.

Είναι μέλος πολλών επιστημονικών επιτροπών στη Ελλάδα και την αλλοδαπή. Είναι μέλος της συντακτικής επιτροπής 7 επιστημονικών περιοδικών και σύμβουλος της συντακτικής επιτροπής άλλων 30 περιοδικών. Το 2004-2006 και 2015-2017 ήταν Πρόεδρος της θεματικής ενότητας "Sjogren's syndrome" του Αμερικανικού Κολλεγίου Ρευματολογίας ενώ από το 2019 είναι Πρόεδρος της ομάδας μελέτης του Συνδρόμου Sjogren της Ευρωπαϊκής Ρευματολογικής Εταιρείας (EULAR).

Συμπροεδρεύει στο Ακαδημαϊκό πρόγραμμα Ρευματολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ, ενώ είναι μέλος της Εκτελε-

στικής Επιτροπής του Διαπανεπιστημιακού προγράμματος Ρευματολογίας. Από το 2011 έως το 2020 ήταν Πρόεδρος της εξεταστικής επιτροπής για την απόκτηση της ειδικότητας Ρευματολογίας, ενώ κατά τα έτη 2015-2017 και 2021-2023 διετέλεσε Διευθυντής του Κλινικοεργαστηριακού Τομέα της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και μέλος του ΔΣ της Ιατρικής σχολής. Το ερευνητικό του ενδιαφέρον εστιάζεται στους μηχανισμούς, την διάγνωση και θεραπεία ασθενών με συστηματικά αυτοάνοσα νοσήματα.

ΤΣΑΛΑΠΑΚΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

Η κα **Χριστίνα Τσαλαπάκη** είναι Ρευματολόγος στην Β' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (ΓΝΑ Ιπποκράτειο), απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με μετεκπαίδευση στις ΗΠΑ (Cleveland Clinic Foundation, Cleveland).

Είναι εκπαιδευτής Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας (ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία»), ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Το ερευνητικό της έργο εστιάζεται στις συστηματικές αγγειίτιδες.

ΤΣΑΛΕΖΑ ΤΙΝΑ

Η κα **Τίνα Τσάλεζα** είναι κάτοχος BSc Φυσικοθεραπείας από το European School of Physiotherapy του Άμστερνταμ και MSc Μοριακής και Εφαρμοσμένης Φυσιολογίας από την Ιατρική Σχολή ΕΚΠΑ. Επιπλέον φοιτά στο τμήμα Βιοτεχνολογίας του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Από το 2018 εργάζεται ως φυσικοθεραπεύτρια στο Physio Science Clinic.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα συμπεριλαμβάνουν την αθλητική αποκατάσταση αλλά και την εφαρμογή της θεραπευτικής άσκησης σε γυναικολογικούς, γηριατρικούς και ψυχιατρικούς ασθενείς.

ΤΣΕΡΩΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ο κ. **Δημήτριος Τσερώνης** είναι Ρευματολόγος, Επιστημονικός Συνεργάτης στην Δ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (ΠΓΝ «Αττικόν»).

Είναι εκπαιδευτής Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής και άλλων Επιστημών Υγείας (ΠΜΣ «Ρευματολογία-Μυοσκελετική Υγεία»), ειδικευομένων ιατρών στην Ρευματολογία καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές – Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Το ερευνητικό του έργο εστιάζεται στις φλεγμονώδεις αρθρίτιδες (ψωριασική αρθρίτιδα) και τον Συστηματικό Ερυθηματώδη Λύκο.

ΦΑΝΟΥΡΙΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ

Ο κ. **Αντώνης Φανουριάκης** είναι Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας στην Δ' Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ (ΠΓΝ «Αττικόν»). Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και ολοκλήρωσε στην ειδικότητα της Ρευματολογίας στο Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Ηρακλείου, με μετεκπαίδευση στη Γερμανία (Charité-Universitätsmedizin, Berlin).

Το διδακτικό του έργο περιλαμβάνει την εκπαίδευση Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Φοιτητών Ιατρικής, ειδικευομένων ιατρών στη Ρευματολογία (Υπεύθυνος Οργάνωσης: Διαπανεπιστημιακό Προγράμματος Εκπαίδευσης στην Ρευματολογία) καθώς και ειδικευμένων ιατρών διαφορετικών ειδικοτήτων στις Ρευματικές-Μυοσκελετικές Παθήσεις.

Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται οι συστηματικές ρευματικές παθήσεις και ιδιαίτερα ο Συστηματικός Ερυθηματώδης Λύκος.

ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ο κ. **Γεώργιος Φραγκούλης** είναι Επίκουρος Καθηγητής Παθολογίας-Ρευματολογίας της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ και ερευνητής επί τιμή στο Πανεπιστήμιο της Γλασκώβης. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με μετεκπαίδευση στη Γλασκώβη (Institute of Infection, Immunity and Inflammation) με αντικείμενο την Ανοσολογία-Ρευματολογία.

Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εστιάζονται, σε κλινικό και μεταφραστικό επίπεδο, στη ψωριασική αρθρίτιδα και την αξονική σπονδυλαρθρίτιδα.

Έχει πάνω από 100 δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά

και βιβλία αναφοράς στη ρευματολογία, ενώ είναι κύριος συγγραφέας στις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Εταιρείας για τη Ρευματολογία (European Alliance of Associations for Rheumatology – EULAR) για τη πρόληψη και την προφυλακτική θεραπεία των χρόνιων και ευκαιριακών λοιμώξεων στα αυτοάνοσα ρευματικά νοσήματα. Συμμετέχει στη συντακτική επιτροπή σημαντικών επιστημονικών περιοδικών στη ρευματολογία και είναι κριτής ερευνητικών εργασιών σε πολλά από αυτά. Είναι ενεργό μέλος της EULAR, συμμετέχοντας σε πολλές διεθνείς επιτροπές μεταξύ των οποίων και της EULAR – quality of care committee. Από το 2019-2022 ήταν ο συντονιστής του δικτύου νέων Ρευματολόγων (EMEUNET) της EULAR, για Ελλάδα και Κύπρο.

ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗ ΑΙΜΙΛΙΑ

Η κα **Χατζηγιάννη Αιμιλία** είναι Καθηγήτρια Ιατρικής Βιοπαθολογίας – Μικροβιολογίας στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ. Είναι απόφοιτος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ με ειδίκευση στην Ιατρική Βιοπαθολογία (Emory University Hospitals, Atlanta) και εξειδίκευση στην Κλινική Μικροβιολογία (The Cleveland Clinic Foundation, Cleveland, Ohio) στις ΗΠΑ.

Συμμετέχει στην εκπαίδευση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών Ιατρικής, Οδοντιατρικής και Φαρμακευτικής στο ΕΚΠΑ με κύρια αντικείμενα τη μοριακή και ορολογική διάγνωση και παρακολούθηση των ιογενών ηπατιτίδων, την μικροσκόπηση του αρθρικού υγρού και ούρων και τον έλεγχο για αυτοαντισώματα.

Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν την ανοσοπαθογένεια και την ανεύρεση βιοδεικτών στις χρόνιες ιογενείς ηπατίτιδες, τη διάγνωση και παρακολούθηση ανοσοκατεσταλμένων ασθενών με λοιμώξεις και την ανεύρεση βιοδεικτών στα αυτοάνοσα νοσήματα.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837

<https://rheum-msk-health.med.uoa.gr/>

ΑΘΗΝΑ 2024